

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	3
2.	Személyi állomány.....	3
3.	Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi.....	3
3.1.	Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai.....	3
	Országos jelentőségű védelemre tervezett természeti területek a DDNPI területén	6
3.1.2.	„Ex lege védett” természeti területek.....	7
3.1.3.	Ex lege védett természeti értékek (barlangok)	7
3.1.4.	Natura 2000 területek.....	7
3.1.5.	Nemzetközi jelentőségű területek:	9
3.2.	Területvásárlások, kisajátítások adatai (védelettségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)	9
3.3.	Saját vagyonkezelésű területek.....	10
3.4.	Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek	11
3.4.1.	Védelemre tervezett mesterséges üregek.....	11
3.5.	Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek.....	11
3.5.1.	Erdő-rezervátum	11
3.5.2.	Nemzeti Ökológiai Hálózat	11
4.	Kutatás és monitorozás	11
4.1.	Kutatás.....	11
4.2.	Monitorozás	12
4.3.	TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok	18
4.4.	Jelentési kötelezettség	18
5.	Természetvédelmi kezelési tevékenység	19
5.1.	A)Természetvédelmi kezelési tervek.....	19
5.1.	B)Natura 2000 fenntartási tervek	20
5.2.	Élőhely-fenntartás, kezelés	20
5.2.1.	Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	20
5.2.2.	Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	22
5.3.	Élőhely-rehabilitáció.....	23
5.4.	Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt)	24
5.4.1.	A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	24
5.4.2.	Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	24
5.5.	Saját állatállomány	25
5.6.	Erdőterületek, erdőgazdálkodás	26
5.6.1.	Nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek.....	26
5.7.	Vadászterületek, vadgazdálkodás	30
5.8.	Halászati vizek.....	31
6.	Tájvédelem	32
6.1.	Egyedi tájértékek.....	32
6.2.	Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	32
6.3.	Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	32

6.4.	Tájvédelmi szakértői tevékenység	33
6.5.	Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások	33
7.	Projektek	33
8.	Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység	35
8.1.	Az Igazgatóság ügyiratforgalma	35
8.1.1.	Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára	35
8.3.	Természetvédelmi bírság	35
9.	Természetvédelmi Őrszolgálat	36
10.	10.Költségvetés és vagyon	41
10.1.	Kiadások	41
10.2.	Bevételek.....	42
10.3.	Vagyon.....	43
10.3.1.	Befektetett eszközök.....	43
10.3.2.	Forgóeszközök.....	44
10.4.	Épületek.....	45
10.5.	Eszközök	45
11.	Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok	47
11.1.	Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra	47
11.1.1.	Látogató-, és oktatóközpontok	47
11.1.2.	Tanösvények.....	48
11.1.3.	Egyéb bemutatóhelyek	49
11.2.	Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	49
11.2.1.	Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények	49
11.2.2.	Szakvezetéses túrák	49
11.2.3.	Erdei iskolák	49
11.2.4.	Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	49
11.2.5.	Kiadványok	49
11.2.6.	Látogatóstatisztika	50
11.3.	Társadalmi kapcsolatok.....	50
11.4.	Tervezett fejlesztések.....	51
11.5.	Fontosabb események	51
12.	Közfoglalkoztatás.....	51
13.	Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	53
14.	Belföldi és külföldi együttműködés.....	53
15.	Ellenőrzés	55
16.	Éves munka legfontosabb összefoglalása	56
17.	Fontosabb célkitűzések a következő évre.....	57

1. Bevezetés

Jelen dokumentum a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (DDNPI) 2014. évi tevékenységét összefoglaló beszámoló. A Beszámoló célja, hogy bemutassa az Igazgatóság 2014. évi stratégiai céljait, és az ahhoz kapcsolódó operatív intézkedések végrehajtását.

A Beszámoló a Nemzeti Környezetvédelmi Program és a Nemzeti Természetvédelmi Alapterv meghatározott feladataival összhangban készült, melynek keretében áttekintettük a természetvédelmi tájegységek és a különböző szakterületek legfontosabb feladatait az adott területen dolgozó munkatársak segítségével.

2. Személyi állomány

Igazgatóságunk számára meghatározott létszámkeret 2014. évben az elmúlt évekhez hasonlóan változatlanul 68 fő volt. A személyi állományról elmondható, hogy jól képzett, magasan kvalifikált személyekből áll. 58 fő felsőfokú, 9 fő középfokú, 1 fő alacsony fokú végzettséggel rendelkezik, valamint 36 fő angol és/vagy német nyelvtudással. A létszám – mintegy 57 %-át képezik a tájegységekben, valamint területi osztályokon dolgozó természetvédelmi őrök, referensek, szakreferensek, területi osztályvezetők. A fennmaradó 43 % az Igazgatóság központi létszámát képező referensekből, szakreferensekből, és vezetői létszámból tevődik össze.

Az engedélyezett létszámkereten felül az ökoturisztikai létesítmények, valamint az állattartó telepek zavartalan és költséghatékony működtetése érdekében 23 fő munkavállalót alkalmazott Igazgatóságunk 2014. évben.

A természeti területek fenntartása és kezelési feladatai tekintetében a létszámkeret szükségét 2014. évben az országos közmunkaprogram keretében történő nagyobb mértékű foglalkoztatással hidaltuk át. Igazgatóságunk 4 hónapon át 45 fő, további 8 hónapon keresztül 68 fő munkanélküli foglalkoztatását vállalta.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	
Nemzeti Park	1	49752	15004
Tájvédelmi Körzet	5	44227	4530

Természetvédelmi Terület	19	3648	405
Ex lege védett regisztrált láp	266	2244	-
Ex lege védett forrás	564	-	-
Ex lege védett víznyelő	129	-	-
Ex lege védett kunhalom	13	-	-
Ex lege védett földvár	137	-	-
+Összesen	1134	99871	19939

Védett terület neve	Terület (ha)	Védetté nyilvánító jogszabály
NP	49669,6843	7/1996. (IV. 17.) KTM rendelet a Duna-Dráva Nemzeti Park létesítéséről
Boronka melléki TK	8489,8330	A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 9/1991. (IV. 26.) KTM rendelete a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet létesítéséről és a természetvédelmi kezelő megnevezéséről A környezetvédelmi miniszter 18/2001. (VIII. 27.) KöM rendelete a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet bővítéséről
Dél-Mezőföldi TK	7744,3082	A környezetvédelmi miniszter 11/1999. (X. 29.) KöM rendelete a Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet létesítéséről
Kelet-Mecsek TK	9263,2331	58/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról
Nyugat-Mecsek TK	10340,0741	4/2009. (IV. 10.) KvVM rendelet a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet létesítéséről, valamint a Kőszegi-forrás erdőrezervátum létrehozásáról
Zselici TK	8289,0863	Az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 6/1976. OTvH számú határozata a Zselicségi Tájvédelmi Körzet létesítéséről
Babócsai-Basa kert TT	12,6235	34/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról és természetvédelmi kezeléséről
Baláta tó TT	447,5053	36/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Baláta-tó természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról 19/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Baláta-tó természetvédelmi terület bővítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról
Bölcskei Nőszirmos TT	111,1552	15/2007. (III. 30.) KvVM rendelet a Bölskei-nőszirmos természetvédelmi terület lét
Bükkhát TT	452,1875	11/2007. (III. 30.) KvVM rendelet a Bükkhát természetvédelmi terület létesítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról
Csokonyavisontai fás legelő TT	433,1269	44/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról

Csombárdi rét TT	53,4123	26/2007. (VIII. 9.) KvVM rendelet a Csombárdi-rét természetvédelmi terület létesítéséről
Dávod Földvári tó TT	74,3258	A környezetvédelmi miniszter 19/2000. (VII. 24.) KöM rendelete a Dávodi Földvári tó Természetvédelmi Terület létesítéséről
Dunaszekcsői löszfal TT	6,8295	A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 27/1998. (VII. 10.) KTM rendelete a Dunaszekcsői Löszfal Természetvédelmi Terület létesítéséről
Dunaszent-györgyi láperdő TT	332,3512	A vidékfejlesztési miniszter 6/2012. (II. 21.) VM rendelete a Dunaszentgyörgyi-láperdő természetvédelmi terület létesítéséről
Fekete-hegy TT	94,5940	A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 25/1997. (VIII. 1.) KTM rendelete a Fekete-hegy Természetvédelmi Terület létesítéséről
Kapszeg tó TT	158,0371	28/2006. (V. 22.) KvVM rendelet a Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület létesítéséről
Mohácsi Történelmi Emlékhely TT	7,5375	64/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Mohácsi történelmi emlékhely természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról
Nagy-mező Arany-hegy TT	103,9697	A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 26/1996. (X. 9.) KTM rendelete a Nagy-Mező - Arany-hegy Természetvédelmi Terület létesítéséről
Pacsmagi tavak TT	485,1022	A környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszter 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelete egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról (Ceglédi-rét Természetvédelmi Terület létrehozása; Császártöltési Vörös mocsár (Órjeg) Természetvédelmi Terület létrehozása; Dámányadaci-rét Természetvédelmi Terület létrehozása; Kiskőrösi Turjános Természetvédelmi Terület létrehozása; Hencidai Csere-erdő Természetvédelmi Terület létrehozása; Tápolcaifői-láprétek Természetvédelmi Terület létrehozása; Bakonygyepesi zergebogláros Természetvédelmi Terület létrehozása; Fenyőfői Ósfenyves Természetvédelmi Terület bővítése; <u>Pacsmagi-tavak Természetvédelmi Terület létrehozása</u> ; Ásotthalmi Láprét Természetvédelmi Terület létrehozása; Hódoséri Ciklámenes Természetvédelmi Terület létrehozása; Kunadaci Turjános Természetvédelmi Terület országos jelentőségű természeti területté minősítése; az Izsáki Bikatorok és a Fülöpházi Hosszú-rét országos jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánítása)
Rinyaszent-királyi erdő TT	62,8385	68/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Rinyaszentkirályi-erdő természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról
Szakadáti legelő TT	1,5180	71/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Szakadáti-legelő természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról
Szársomlyó TT	225,9527	72/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Szársomlyói természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról

Szentegáti-erdő TT	250,1622	A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 6/1993. (III. 9.) KTM rendelete a Szentegáti-erdő Természetvédelmi Terület létesítéséről
Villányi templom-hegy TT	3,2958	85/2007. (X. 18.) KvVM rendelet a Villányi Templom-hegy természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról
Összesen	97112,7439	

Országos jelentőségű védelemre tervezett természeti területek a DDNPI területén

	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park bővítés	1	602,7515
Tájvédelmi Körzet	1	2927,6565
Tájvédelmi Körzet bővítés	2	382,108
Természetvédelmi Terület	7	3662,921
Természetvédelmi Terület bővítés	1	448,4957
Összesen		19242,5973

Védelemre tervezett terület neve	Kiterjedése (ha)
DDNPI bővítés	602,7515
Szekszárd-Geresdi dombság TK	2927,6565
Boronka-melléki TK bővítés	362,0241
Mecsek TK (Kelet-Mecsek) bővítés	20,0839
Tengelici Székes gémtelep TT	30,7547
Csurgónagymartoni erdő TT	687,4786
Ormánsági TT	1295,4705
Paks Imsósi-erdő TT	626,3677
Patosfai Kakasmandikós TT	69,4929
Tenkes-hegy TT	658,089
Töttösi erdő TT	295,2672
Rinyaszentkirályi erdő TT bővítés	448,4957

Az Igazgatóságon a 9 db földtani alapszelvény védetté nyilvánításához szükséges területi egyeztető tárgyalások 2014 évben lebonyolításra kerültek. A védetté nyilvánítás jogszabályi előkészítéséhez szükséges dokumentációk összeállításra kerültek, s 4 db földtani alapszelvény esetében (Mórág, Csarnóta) a szakállamtikárság felé felterjesztésre kerültek. Mőcsény-Pz 03 földtani alapszelvény dokumentációja is összeállításra került, a területi egyeztető eljárása folyamatban van.

A védetté nyilvánítandó alapszelvények:

1. Csarnóta, Cser-hegy, Pa-07 földtani alapszelvény
2. Csarnóta, kőfejtő T-071 földtani alapszelvény
3. Mórág, községi alappont, Pz-07 földtani alapszelvény
4. Mórág, községi kőfejtő, Pz-08 földtani alapszelvény
5. Ófalu, Goldgrund-(Arany)völgy, Pz-04 földtani alapszelvény
6. Ófalu, Meszes-völgy, J-13 földtani alapszelvény
7. Ófalu, Studer-völgy, Pz-01 földtani alapszelvény
8. Mőcsény, Juhhodály-völgy, Pz-03 földtani alapszelvény

9. Paks, téglagyári löszfeltárás földtani alapszelvény

10. Ófalu, Goldgrund-(Arany)völgy, Pz-02 földtani alapszelvény

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

- lápok 257 - számuk az elmúlt évihez képest nem változott
- szikes tavak
- kunhalom: 13 - számuk az elmúlt évihez képest nem változott
- földvár: 137 - számuk az elmúlt évihez képest nem változott
- forrás: 564 – számuk az elmúlt évihez képest nem változott
- víznyelő: 129 - számuk az elmúlt évihez képest nem változott

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Forrás	564	0
Víznyelő	129	0
Kunhalom	13	0
Földvár	137	0

A 2014.év folyamán új felvételezések nem történtek.

3.1.3. Ex lege védett természeti értékek (barlangok)

Barlang	Regisztrált összesen (db)	Tárgyévben regisztrált (db)
Mecsek	228	1
Villányi-hegység	25	0

Jelentősebb barlangfeltárássra 2014-ben a Spirál-víznyelőbarlangban (kat. szám: 4120-130) került sor. 2014-ben a feltárt új járatok hossza 100 m. Az új járatszakaszokkal a barlang hossza 1497 m. Az újonnan regisztrált barlang a Jakab-hegyi Marci-barlang.

3.1.4. Natura 2000 területek

Név	Azonosító	Terület (ha)	Típus
Nyugat-Dráva	HUDD10002	15237	különleges madárvédelmi
Gemenc	HUDD10003	19641	különleges madárvédelmi
Béda-Karapanca	HUDD10004	8722	különleges madárvédelmi
Kisszékyi-dombság	HUDD10005	2644	különleges madárvédelmi
Pacsmagi-tavak	HUDD10006	439	különleges madárvédelmi
Mecsek	HUDD10007	20635	különleges madárvédelmi
Belső-Somogy	HUDD10008	33328	különleges madárvédelmi
Zselic	HUDD10013	23053	különleges madárvédelmi
Tenkes	HUDD20001	1559	kiemelt jelentőségű
Villánykövesdi Fekete-hegy	HUDD20003	291	kiemelt jelentőségű

Dél-Zselic	HUDD20004	6805	kiemelt jelentőségű
Szársomlyó	HUDD20006	270	kiemelt jelentőségű
Kelet-Dráva	HUDD20007	6624	kiemelt jelentőségű
Ormánsági erdők	HUDD20008	10532	különleges
Ócsárd-Hegyszentmártoni völgyek	HUDD20010	260	különleges
Szekszárdi-dombvidék	HUDD20011	2446	kiemelt jelentőségű
Geresdi-dombvidék	HUDD20012	6567	kiemelt jelentőségű
Jánosházi-erdő és Égett-berek	HUDD20014	619	kiemelt jelentőségű
Kisbajomi erdők	HUDD20015	1300	kiemelt jelentőségű
Észak-Zselici erdőségek	HUDD20016	16248	kiemelt jelentőségű
Mocsoládi-erdő	HUDD20017	2586	különleges
Pati-erdő	HUDD20018	332	kiemelt jelentőségű
Mernyei-erdő	HUDD20019	250	kiemelt jelentőségű
Közép-mezőföldi löszvölgyek	HUDD20020	1598	kiemelt jelentőségű
Szakadáti löszgyepek	HUDD20022	28	kiemelt jelentőségű
Tolnai Duna	HUDD20023	7162	kiemelt jelentőségű
Aparhanti sztyepp	HUDD20024	21	kiemelt jelentőségű
Lengyel-hőgyészi erdők	HUDD20026	3636	különleges
Koppány-menti rétek	HUDD20028	363	kiemelt jelentőségű
Kisszékelyi-dombság	HUDD20029	2979	kiemelt jelentőségű
Mecsek	HUDD20030	26181	kiemelt jelentőségű
Gemenc	HUDD20032	20704	kiemelt jelentőségű
Nagyhajmási dombok	HUDD20033	457	különleges
Tengelici homokvidék	HUDD20040	5788	kiemelt jelentőségű
Boronka-melléke	HUDD20044	11491	kiemelt jelentőségű
Béda-Karapancsa	HUDD20045	10798	kiemelt jelentőségű
Törökkoppányi erdők	HUDD20046	2165	kiemelt jelentőségű
Szenesi-legelő	HUDD20050	380	kiemelt jelentőségű
Darányi borókás	HUDD20051	3479	kiemelt jelentőségű
Ormánsági vizes élőhelyek és gyepek	HUDD20052	1414	kiemelt jelentőségű
Csokonyavisontai fás legelő	HUDD20053	497	kiemelt jelentőségű
Nyugat-Dráva	HUDD20054	374	kiemelt jelentőségű
Zákány-őrtilosí dombok	HUDD20055	271	kiemelt jelentőségű
Közép-Dráva	HUDD20056	6275	kiemelt jelentőségű
Rinyaszentkirályi-erdő	HUDD20060	507	kiemelt jelentőségű
Nyugat-Dráva-sík	HUDD20062	5178	kiemelt jelentőségű
Szentai erdő	HUDD20063	19528	kiemelt jelentőségű
Töttösi-erdő	HUDD20065	1189	különleges
Pécsi-sík	HUDD20066	505	kiemelt jelentőségű
Székelyszabari erdő	HUDD20067	288	különleges
Gyékényesi erdők	HUDD20068	776	különleges
Paksi ürgemező	HUDD20069	352	kiemelt jelentőségű
Tengelici rétek	HUDD20070	466	kiemelt jelentőségű
Paksi tarka sáfrányos	HUDD20071	91	kiemelt jelentőségű
Dunaszentgyörgyi-láperdő	HUDD20072	328	kiemelt jelentőségű
Szedresi Ős-Sárvíz	HUDD20073	753	kiemelt jelentőségű

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek:

Ramsari területek

Terület neve	Kihirdetve	Terület (ha)
Béda-Karapanca	1997	1150
Gemenc	1997	16873
Pacsmagi-tavak	1997	485
Szaporcai Ó- Drávameder	1979	257

MAB bioszféra-rezervátumok - Mura-Dráva-Duna Határon Átnyúló Bioszféra-rezervátum

	Magyarország	Horvátország	Összesen
magterület	30658	70273	100931
pufferzóna	26708	112027	138735
átmeneti zóna	178297	212901	391198
Összesen	235663	395201	630864

Európa diplomás területek - Nem releváns

Világörökségi területek - Nem releváns

Geopark - Nem releváns

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

2014. évben elővásárlási jog gyakorlásával 200.000,-Ft vételár ellenében 1,0534 ha terület került a Magyar Állam tulajdonába, valamint 73 db szerződéssel 152,2014 ha nagyságú területet vásároltunk meg 180.000.000,-Ft értékben.

A 152,2014 ha nagyságú területből 7,0499 ha tulajdonosi jog gyakorlásával érintett területre vonatkozó szerződés volt, 145,1525 ha bejegyzett tulajdonjog megváltására vonatkozott. Ezek részben az osztatlan közös tulajdon csökkentését célozták, részben a természetvédelmi szempontból érzékeny területekre koncentráltak.

A megvásárolt területek művelési ág szerinti megoszlása a következő:

rét: 6,0900 ha
legelő: 28,4952 ha
szántó: 2,3407 ha
nádas: 15,7028 ha
erdő: 99,4154 ha
kivett: 0,1573 ha

A 2014. év szeptember elsejével életbe lépő haszonbérleti pályázatokkal érintett birtoktereket jegyzőkönyvek aláírásával birtokba adtuk, az osztatlan közös tulajdonban lévőknel a

földhasználati megállapodásban szereplő módon a kitűzéseket is elvégezték a területi kollégák, ezzel is segítve a haszonbérelőinket.

132 szerződéssel 3.489 ha területet adtunk haszonbérletbe.

Ebből

szántó:	995 ha
rét:	956 ha
legelő:	1522 ha
halastó:	2 ha
kivett:	14 ha

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

A saját vagyonkezelte területek kimutatását az 1. számú melléklet tartalmazza. A 2014. évi gazdálkodási eredményeink az első félévben biztatóan alakultak, jó minőségben és terven felüli mennyiségben takarítottuk be a jószágok téli takarmányát. Sajnos az őszi, folyamatosan csapadékos időjárás ezt alaposan lerontotta, mivel a telepeken tárolt széna és szalmabálák alsó sora víz alá került és a belvív azóta sem folyt le. Ez az esemény a tolnai telepünkön tárolt széna értékesítése helyett a nagy távolságokra történő, terven felüli szállítási díjjal, valamint vásárlási kényszerrel terheli a 2015. évi költségvetésünket. A fagyok elmaradása miatt téli legeltetéssel sem tudjuk a takarmányhiányt enyhíteni.

A Nagy-mező Arany-hegy Természetvédelmi Területen kialakított, közmunka program keretében foglalkoztatott dolgozókkal fenntartott nyári legelőn 2014. évben cikta juhokat legeltettünk. Éltünk a lehetőséggel és egy háremet alakítottunk itt ki, mivel a nagydorogi telepen már nehéz lett volna a 400 anyás állomány háremeztetését és legeltetését összehangolni.

A nagybajomi Homok pusztán létrehozott állattartó telepünk a rackajuh fehér színváltozatának árutermelő telepévé alakult. A telepet felügyelő munkatársunk szakmai odafigyelésének köszönhetően a viszonylag zord körülmények, gyenge homoki legelők ellenére is jó kondícióban készültünk fel a télre és eddig az ellések eredményei is kitűnőek.

2014. évben megérkezett a számlánkra a 2013. évi területalapú támogatás végelszámolása alapján járó összeg, a 2014. évi területalapú előleg, a 2013. évi anyajuh, juh de minimis, szerkezet átalakítás, valamint az erdő szerkezetátalakítás támogatási összege. Az agárkörnyezetgazdálkodási kérelmünkhöz kapcsolódó 2013. évi kifizetés még nem történt meg, mert az általunk átvett kötelezettséget terheli az átadó és az MVH közötti végelszámolás lezárása.

Az „Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzet területén” című KEOP pályázatunk építési beruházási szakasza lezárult, a használatba vételi eljárás is megindult. A gépek üzembe helyezése folyamatosan, igényeink szerint történik. A tehergépkocsi beszerzéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás sikertelen volt, ezért annak üzembe helyezése áthúzódik a 2015-ös év első negyedére.

3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

3.4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek

Nem tervezzük mesterséges üregek védetté nyilvánítását.

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

3.5.1. Erdő-rezervátum

Erdőrezervátumok a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén:

1. Baláta 76,1 ha
2. Bükkhát 452,2 ha
3. Buvat keszeges-tó 262,6 ha
4. Dávodi 242,7 ha
5. Kádár-sziget 82,3 ha
6. Kőszegi forrás 84 ha
7. Matty 32,6 ha
8. Ropolyi 231,9 ha
9. Dél-Veránka Sasfok 194,9 ha

összesen: 1659,3 ha

2013-ban új Erdőrezervátum nem került kijelölésre, területi változás nem történt. Az Nemzeti Biodiverzitásmonitorozó Rendszer V. projektjének keretében folytatódtak az erdőrezervátumokhoz/kezelt lombos erdőkhöz kapcsolódó monitoring tevékenységek.

3.5.2. Nemzeti Ökológiai Hálózat

A vidékfejlesztési Minisztérium irányításával és Igazgatóságunk közreműködésével 2012-ben lezajlott a NÖH felülvizsgálata. 2014-ban jelentős, az ökológiai hálózatot érintő változás nem történt. A településrendezési tervek véleményezési eljárása során néhány esetben a NÖH határvonalainak pontosítására (jellemzően a földrészlet határokhoz való igazítására) volt szükség.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

Folyamatban van a 43/2012 (V.3.) VM rendelet alapján nyújtott támogatásból 12 Natura 2000 terület fenntartási tervének készítése, az ehhez szükséges élőhelytérképek készítésével, botanikai és zoológiai adatok gyűjtésével együtt. A területek:

HUDD20010	Ócsárd-Hegyszentmártoni völgyek
HUDD20022	Szakadati löszgyepek
HUDD20023	Tolnai Duna
HUDD20024	Aparhanti sztyepp
HUDD20028	Koppány-menti rétek
HUDD20052	Ormánsági vizes élőhelyek és gyepek

HUDD20066	Pécsi-sík
HUDD20069	Paksi ürgemező
HUDD20070	Tengelici rétek
HUDD20071	Paksi tarka sáfrányos
HUDD20072	Dunaszentgyörgyi láperdő
HUDD20073	Szedresi Ős-Sárvíz

2014-ben folytattuk a „Danubeislandforest” LIFE + pályázat keretében indított kutatást az invazív fásszárúak kezelése témakörben. Ennek keretében azt vizsgáljuk, hogy egy hullámtéri erdőben a hazai fafajok képesek-e túlnőni a kivágott zöld juharok után felverődő sarjakat, így csökkentve az inváziós faj térhódítását.

Folytattuk azon közösségi jelentőségű és védett növényfajok állományainak felmérését, melyekről nem rendelkezünk kellően alapos vagy aktuális információkkal. A célzott kutatásoknak köszönhetően 2014-ben is új állományait fedeztük fel a *Cirsium brachycephalum*-nak a Kapost kísérő vizes réteken és a Sió mentén, valamint több eddig ismeretlen lokalitását találtuk meg az *Ophrys sphegodes*-nek Tolnában jelentős egyedszámú állományokkal. Tovább folyik az invazív növényfajok felmérése, főleg a K-Mecsek területén. A Duna-Dráva Nemzeti Park természetvédelmi kezelési tervének elkészítéséhez kapcsolódóan folytatódott a nemzeti park Dráva menti gyepek területeinek élőhelytérképezése a közép-drávai területekkel, valamint a Vízvár környéki vizes élőhelyek felmérésével.

2014-ben az MME és a DDNPI munkatársainak részvételével, a Minisztérium koordinálásában összehangolt vizsgálatok kezdődtek a *Coluber caspius* állományainak felmérése érdekében a Szársomlyón, a Duna-mentén és a Budai hegységben.

Folytatódott a magyar szürkemarával történő gyepterület kezelés hatásának monitorozása az Igazgatóság saját kezelésű védett gyepterületein (kölkedi Nagy-rét és a drávaszentesi legelő), ahol 2008 óta folynak vizsgálatok a kaszálás és a szürkemarával történő legeltetés, mint gyepterületi módszerek összehasonlítására.

Igazgatóságunk részt vett az agrár-környezetgazdálkodási intézkedések környezeti hatás-monitoringjában, melynek keretében öt parcellában végeztünk vizsgálatokat két indikátor célfaj-csoport (madarak és nappali lepkék) vonatkozásában a kémélő gazdálkodás természetvédelmi szempontból előnyös hatásainak kimutatása érdekében.

A célzott kutatásoknak köszönhetően a Kelet-Dráva tájegységben több eddig ismeretlen állománya került elő a széles tavicsíkbogárnak (*Graphoderus bilineatus*). Mivel az eddigiektől némileg eltérő élőhelyről is sikerült kimutatni a fajt, az eredmények a faj ökológiájának jobb megismerésében is segíthetnek majd.

4.2. Monitorozás

A vadkár monitorozó négyzetek felmérése az egyéb elfoglaltságok miatt (elsősorban a Natura 2000 fenntartási tervek készítésének nagy munkai igénye miatt) a 2014-es évben elmaradt

A létező kvadrátok és az azokban korábban mért hatások az alábbiak:

erdőrészlet	típus	Létesítés célja	Vadállomány hatása	létesítés
Babócsa 10M	idős kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2002
Babócsa 10P	idős kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2002

Babócsa 11B	ültetett égeres keményfaliget szegélye	újulás vizsgálata	az aljnövényzetre és újulatra negatív hatás	2002
Babócsa 11R	fiatal gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	nincs számottevő különbség	2002
Bélavár 11B	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	aljnövényzeten érezhető hatás	2004
Bélavár 18D	gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	megszűnt, korábban hatás csak az aljnövényzeten látszott	2002
Bélavár 18K	gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	hiányos kerítés, hatás nem látható	2002
Bélavár 28B	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	aljnövényzeten érezhető hatás	2004
Berzence 15H	keményfaliget	újulás vizsgálata	aljnövényzeten és kissé az újulaton érzékelhető negatív hatás	2003
Bolhó 13H	fiatal keményfaliget állomány	újulás vizsgálata	erőteljes negatív hatás az újulatra és aljnövényzetre	2002
Bolhó 15G	gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	erőteljes negatív hatás az újulatra és aljnövényzetre	2002
Bolhó 15J	gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	negatív hatás az aljnövényzetre, újulatra	2002
Darány 10F Osmunda regalis	keményfaliget-égerláp	újulat vizsgálata	rövid ieje áttelepített négyzet, az előző helyen az újulat veszélyeztette a királyharasztot	2002
Darány 10J	homoki gyp rekonstrukciója	szukcesszió vizsgálata	a szukcesszió lassul, vad nélkül gyomosodó zárt gyp alakul ki, fenyő újul	2002
Darány 11B	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	az újulatra negatív hatás	2002
Darány 23F	leégett borókás rekonstrukciója	szukcesszió vizsgálata	az újulatra és gyepekre negatív hatás, de erős az invazív újulat, ezért kérdéses	2002
Darány 27J	telepített erdei fenyves	újulás vizsgálata	megszűnt	2003
Darány 9 G Juncus	mocsár-keményfaliget	újulás vizsgálata	újulatra negatív hatás	2002
Darány 9G Spirea salicifolia	égerliget gyöngyveszszővel	védett növény	egyértelműen negatív hatás	2002
Drávasztára 26C	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	hiányos kerítés, gyepszintre erős, újulatra gyakorolt enyhe hatás látható	2003
Heresznye 4J	mesterséges puhafaliget felújítás	újulás vizsgálata	megszűnt, korábban teljesen zárt cserjeszint alakult ki benne	2002
Kisszékely 9B1	molyhos tölgyes-lejtősztyepp	védett növény	gyepszintre gyakorolt negatív hatás, a törpe nőszirmra kétséges, mert a zárt gyp sem kedvező	2004

Kistápéi láprét	láprét	szukcesszió vizsgálata	túlnőtt, záródó cserjeszint alakult ki	2003
Kölked 14C 1É	idős kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Kölked 14C 2D	idős kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Kölked 45A	keményfaliget	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Kölked 54A	keményfaliget	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Kölked 83B	gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Mecseknádasd 41A	savanyú tölgyes	újulás vizsgálata	megszűnt	2002
Mecseknádasd 90A	illír bükkös	újulás vizsgálata	érezhető negatív hatás	2002
Mecseknádasd 90B	illír bükkös	újulás vizsgálata	egyértelműen negatív hatás	2002
Mecseknádasd 92E	illír gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	hiányos kerítés, egyértelműen negatív hatás	2002
Mecseknádasd 93C	cseres tölgyes	újulás vizsgálata	egyértelműen negatív hatás	2002
Mesztegyő 22G	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Mesztegyő 43C	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Nagyharsány 5A	hársas törmelékletű erdő kevés bükkal	újulás vizsgálata	megszűnt	2004
Németkér 35C	gyertyános tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Paks EY3	keményfaliget	újulás vizsgálata	egyértelműen negatív hatás	2003
Simontornya 13A	gyertyános tölgyes bükkökkel	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2004
Szentborbás 23B	mesterséges puhafaliget felújítás	újulás vizsgálata	megszűnt, eredménytelen	2002
Tótújfalu 39C	cserjésedő terület	szukcesszió vizsgálata	vad hatására lassul a szukcesszió	2002
Vajta 48A	kocsányos tölgyes	újulás vizsgálata	enyhe hatás az aljnövényzetre, újulat nincs	2003
Villánykövesd 5C	lejtősztyepp-molyhos tölgyes	védett növény	vad híján záródó, sok avart termelő gyeppel, részben negatív hatás	2004

2014-ben is folytatódott a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében egyes közösségi jelentőségű és/vagy védett állat- és növényfajok és közösségek NBmR protokoll szerinti monitorozása. Az Igazgatóság által elvégzett kutató/monitorozó tevékenység a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében:

Edényes növényfajok monitorozása

Vizsgált taxon	Mintavételi helyek megnevezése
<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	Kaszó (Baláta-tó); Böhönye
<i>Amygdalus nana</i>	Dunaföldvár (Gyűrűsi löszvölgyek),
<i>Anemone trifolia</i>	Zákány-Őrtilos vasútoldal
<i>Cirsium brachycephalum</i>	Koppány-mente
<i>Crocus tomassinianus</i>	Gyulaj (Garasházi erdészlak)
<i>Doronicum austriacum</i>	Őrtilos (Látó-hegy; Szentmihály-hegy); Zákány (Hagymás-völgy)
<i>Dryopteris cristata</i>	Darány (Púposkúti égerláp)
<i>Erythronium dens-canis</i>	Bőszénfa (Farkaslaki erdő)
<i>Fritillaria meleagris</i>	Matty (Keselyősfapuszta); Barcs-Drávaszentes (Drávaszentesi rét); Gyékényes (Hideg-kúti-dűlő)
<i>Galanthus nivalis</i>	Mecsek, Villányi hg., Zselic, Szekszárd-Geresdi dv., Drávamente, Duna-völgy, Boronka
<i>Iris arenaria</i> (syn.: <i>I. humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>)	Nagydorog (Szenes legelő); Tengelic: Éri-patak mellett; Németkér (Látó-hegy); Bikács (Ökör-hegy)
<i>Lamium orvala</i>	Zákány-Őrtilos vasútoldal
<i>Ophrys sphegodes</i>	Tengelic (Tengelici pókbangós); Cece (Rókás-dűlő); Siklós (csukma-dűlő); Kaposvár-Töröcske (temető); Gemenc (Keselyűs); Gyékényes (kavicsbányató)
<i>Parnassia palustris</i>	Nagydorog; Paks (Cseresznyés puszta)
<i>Pulsatilla grandis</i>	Pécs (Havi-hegy, Pintér-kert); Pécs (Flóra-pihenő); Siklós (Akasztófa-domb); Váralja (Kövesd); Tékes (Dobocsin); Hidas; Hosszúhetény (Illés-hegy)
<i>Trollius europaeus</i>	Bikács (Kistápei láprét)

Állatfajok monitorozása

Taxoncsoport	Vizsgált taxon	Taxon / társulás magyar neve	Mintavételi helyek megnevezése
Bogarak	Bolbelasmus unicornis, Rhysodes sulcatus, Probaticus subrugosus, Osmoderma eremita, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Rosalia alpina	szarvas álganéjtúró, kerekvállú állásbogár, ráncos gyászbogár, remetebogár, nagy hőscincér, nagy szarvasbogár, havasi cincér	1) Dráva-mente, Szentai erdők, Ormánság 2) Zselic-Mecsek-Szekszárdi-dombvidék és Geresdi-dombvidék 3) Tenkes-Szársomlyó
Bogarak	Graphoderus bilineatus	széles tavicsíkbogár	Dráva menti holtágak
Lepkefajok	Maculinea teleius	vérfű-hangyaboglárka	Gyékyényes: Lankóci-erdő
Lepkefajok	Maculinea nausithous	zanótboglárka	Gyékyényes: Lankóci-erdő
Lepkefajok	Apatura metis	magyar színjátszólepke	Bélavár
Lepkefajok	Apatura metis	magyar színjátszólepke	Bölcske
Lepkefajok	Lycaena dispar	nagy tűzlepke	Lipótfá
Lepkefajok	Erannis ankeraria	Anker-araszoló	Mecsek
Kétéltűek	Triturus sp.	gőte fajok	Mecsek
Kétéltűek	kétéltű fajok	kétéltű fajok	Béda
Hüllők	Podarcis muralis	Fali gyík	Szársomlyó, Mecsek
Hüllők	Coluber caspius	Haragos sikló	Szársomlyó
Emlősök	Spermophilus citellus	ürge	Pogány, Németkér (Hard), Kaposújlak, Paks, Nagydorog, Madocsa
Emlősök	Castor fiber	hód	Alsó-Dunavölgy
Emlősök	Gliridae	pelék	Mecsek, Béda

Élőhelyterképek készítése

típus	kód	Mintavételi hely megnevezése
Vegetációtérképezés	-	DDNP Vízvár, vizes élőhelyek
Vegetációtérképezés	-	DDNP közép-drávai gyepek
NBmR 5x5 négyzet	O_038	Pári (Tamási)
NBmR 5x5 négyzet	T_071	Kardosfa puszta
NBmR 5x5 négyzet	T_088	Szársomlyó, Fekete-hegy

Invazív növényfajok monitorozása

Vizsgált taxon	Mintavételi hely
<i>Ailanthus altissima</i>	O_038 (Pári); T_071 (Kardosfa puszta); T_088 (Szársomlyó, Fekete-hegy)
<i>Asclepias syriaca</i>	O_038 (Pári); T_071 (Kardosfa puszta); T_088 (Szársomlyó, Fekete-hegy)
<i>Amorpha fruticosa</i>	O_038 (Pári); T_071 (Kardosfa puszta); T_088 (Szársomlyó, Fekete-hegy)
<i>Solidago gigantea</i>	O_038 (Pári); T_071 (Kardosfa puszta); T_088 (Szársomlyó, Fekete-hegy)
<i>Solidago canadensis</i>	O_038 (Pári); T_071 (Kardosfa puszta); T_088 (Szársomlyó, Fekete-hegy)

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok felmérése:

Vizsgált élőhelytípus kódja	Élőhelytípus neve	Mintavételi hely és mintakód
6260	Pannon homoki sztyeppré	6260-5008; Németkér
6410	Kékperjés láprétek	6410-5008; Németkér
6440	Ártéri mocsárrétek	6440-5027; Bikács
7230	Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	7230-5010; Németkér
91EO	Puhafás ligeterdők	91EO-5063; Drávakeresztúr
91FO	Keményfás ligeterdők	91FO-5003; Drávakeresztúr
91FO	Keményfás ligeterdők	91FO-5030; Bogdása
91KO	Illír bükkösök	91KO-5029; Komló
91KO	Illír bükkösök	91KO-5030; Hosszúhetény
91LO	Illír gyertyános-tölgyesek	91LO-5018; Zengővárkony
91MO	Pannon cseres-tölgyesek	91MO-5026; Hosszúhetény
91MO	Pannon cseres-tölgyesek	91MO-5027; Hosszúhetény
91HO	Pannon molyhos-tölgyesek	91HO-5005; Magyaregregy

91G0	Pannon gyertyános-tölgyesek	91G0-5039; Hosszúhetény
9150	Sziklai bükkösök, sziklai hárserdők és hársas-berkenyész sziklaerdők	9150-5003; Hosszúhetény
9110	Mészkerülő bükkösök	9110-5004; Mecseknádasd
9150	Sziklai bükkösök, sziklai hárserdők és hársas-berkenyész sziklaerdők	9150-5004; Hosszúhetény
9180	Törmeléklejtő- és szurdok-erdők	9180-5014; Pécsvárad

A nemzetközi protokollnak megfelelő módon munkatársaink két helyszínen, a Dávodi Földvár-tó TT és a Dél-Mezőföld TK területén CES (Constant Effort Site) madárgyűrző és monitoring tevékenységet végeztek. A dávodi hálóállásokban 29 faj 286 egyede, a nagydorogi helyszínen 24 faj 226 egyede került meg.

2014-ben ismert ritka, fokozottan védett madárfészkek, telepek:

Faj	Észlelt fészkek v. költőpár száma
barna kánya	53 fészkek
békászó sas	6 fészkek
fekete gólya	163 fészkek
kárókatona	1 telep 219 pár
kerecsensólyom	1 fészkek
vándorsólyom	4 fészkek
kanalasszék	3 telep 2-2 pár, 1 telep 45-60pár,
kis kárókatona	2 telepben 3+8pár
rétisas	164fészkek
vörös kánya	3 fészkek

A Duna és Dráva folyókon a nemzetközi vízimadár szinkronszámlálásokban az Igazgatóság munkatársai aktívan közreműködtek.

Januárban részt vettünk a teljese Duna hosszát átfogó téli sasszinkron számlálásban, az adatokat az MME Monitoring Központ dolgozta fel.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok

2014-ben is folytatódott a biotikai adatok gyűjtése, ellenőrzése, rendszerezése és előkészítése, valamint a TIR-be illeszthető formátumú adatbázisok előállítás. Az adatfeltöltés folyamatban van.

4.4. Jelentési kötelezettség

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer és a Natura 2000 monitoring keretében beérkezett kutatási jelentések ellenőrzése és értékelése, valamint az Igazgatóság 2014 évi monitoring jelentésének elkészítése folyamatban van. A felmérések részben 2015 kora tavaszi

időszakára is áthúzódnak, ezért a végleges jelentések összeállítása 2015 május végére várható.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. A) Természetvédelmi kezelési tervek

Igazgatóságunk területén található védett területek közül az alábbiak rendelkeznek jogszabályban kihirdetett természetvédelmi kezelési tervvel:

- Baláta-tó Természetvédelmi Terület (19/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Baláta-tó természetvédelmi terület bővítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról)
- Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület (20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről)
- Bükkhát Természetvédelmi Terület (11/2007. (III. 30.) KvVM rendelet a Bükkhát természetvédelmi terület létesítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról)
- Bölcseki-nőszirmos természetvédelmi terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 15/2007. (III. 30.) KvVM rendelete a Bölcseki-nőszirmos természetvédelmi terület létesítéséről)
- Csombárdi-rét Természetvédelmi Terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 26/2007. (VIII. 9.) KvVM rendelete a Csombárdi-rét természetvédelmi terület létesítéséről)
- Babócsai Basa-kert Természetvédelmi Terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 34/2007. (X. 18.) KvVM rendelete a Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról és természetvédelmi kezeléséről)
- Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 28/2006. (V. 22.) KvVM rendelete a Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület létesítéséről)
- Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 4/2009. (IV. 10.) KvVM rendelete a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet létesítéséről (törzskönyvi szám: 319/TK/09), valamint a Kőszegi-forrás erdőrezervátum létrehozásáról)
- Dunaszentgyörgyi-láperdő (A vidékfejlesztési miniszter 6/2012. (II. 21.) VM rendelete a Dunaszentgyörgyi-láperdő természetvédelmi terület létesítéséről)

A FM utasításának megfelelően felülvizsgálatra került a Mohácsi Nemzeti (korábban Történelmi) Emlékhely Természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési terve. A terv tartalmi aktualizálás után tájékoztatás céljából megküldésre került az illetékes szervezeteknek, hatóságoknak. Az aktualizált kezelési tervet a beérkezett véleményekkel együtt megküldtük a Földművelésügyi Minisztériumnak kihirdetés céljából.

Két további természetvédelmi terület kezelési tervének aktualizálása is megkezdődött, ezek a Dunaszekcsői Lőszfal illetve a Dávodi Földvári-tó Természetvédelmi Területek. A szakmai szövegrészek átvizsgálása, aktualizálása után várhatóan 2015. áprilisban a kezelési terv tervezete jóváhagyásra megküldésre kerül a Földművelésügyi Minisztérium részére.

5.1. B) Natura 2000 fenntartási tervek

Folyamatban van a 43/2012 (V.3.) VM rendelet alapján nyújtott támogatásból 12 Natura 2000 terület fenntartási tervének készítése, az ehhez szükséges élőhelyterképek készítésével, botanikai és zoológiai adatok gyűjtésével együtt. A területek:

HUDD20010	Ócsárd-Hegyszentmártoni völgyek
HUDD20022	Szakadati löszgyepek
HUDD20023	Tolnai Duna
HUDD20024	Aparhanti sztyepp
HUDD20028	Koppány-menti rétek
HUDD20052	Ormánsági vizes élőhelyek és gyepek
HUDD20066	Pécsi-sík
HUDD20069	Paksi ürgemező
HUDD20070	Tengelici rétek
HUDD20071	Paksi tarka sáfrányos
HUDD20072	Dunaszentgyörgyi láperdő
HUDD20073	Szedresi Ős-Sárvíz

A fenti forrásból készülő Natura 2000 fenntartási tervek véglegesítése, összeállítása, társadalmi és hatósági egyeztetése 2014-ben történt. A szakmai munkát követően az érdekelt gazdálkodókat és hatóságokat egyeztetés céljából kerestük meg, valamint az érintetteket és érdeklődőket önkormányzati hirdetések útján, illetve a jelentősebb érintett tulajdonosokat közvetlen megkeresés útján hívtuk meg a tervek egyeztetését, véleményezését szolgáló fórumokra.

A fórumok előtt a készülő anyagokat a nemzeti park igazgatóság honlapjának e célra létrehozott felületén tettük elérhetővé. Lakossági-gazdálkodói fórumot minden terület esetében tartottunk, egy központi helyen és időben, terepi bejárással egybekötve. Az egyeztetéseket követően sor került a tervek aktualizálására, véglegesítésére, majd a bírálatra kijelölt időszakban azok benyújtására a szakmai bizottság részére.

A tervek közül 11 elfogadásra került, melyek közül 8 elszámolása is megkezdődött az MVH-val – az eljárások azonban áthúzódnak a 2015-ös évre. A fennmaradó 3 elfogadott terv egyes dokumentációi még hiányoznak, ezért azok benyújtása 2015-ben történik meg. A HUDD 20069 Paksi ürgemező fenntartási terve még átdolgozásra szorult a szakmai bizottság véleménye szerint, melynek beadása 2015-ben fog megtörténni.

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A 2014-es év általánosan csapadékos volt. A száraz élőhelyek időszakos jobb csapadékellátása jellemzően nem okoz problémát, ellenben a nedvesebb és vízhatás alatt álló élőhelyek tekintetében már egyetlen szezon felölelő komolyabb vízállapot változás is lényegi eltéréseket okozhat.

Így például az előző szárazabb évben teljesen kiszáradt, mindössze 2 éve felfedezett – és azóta a lápkataszterbe is beemelt – cserkúti ingólapok jó regenerálódást mutattak, ismét vízzel teltek fel és a meglévő tőzegmoha párnák is revitalizálódtak.

A fentihez hasonlóan az igazgatóság működési területén található lápok szinte kivétel nélkül vízzel telítődtek és általános javulás tapasztalható, főképp a korábban kiszáradt (többnyire széli) területek előntése és az ilyen részeken gyakran megjelenő invazív fajok (pl. *Solidago*

gigantea, *Erechtites hieraciifolia*) gyors visszaszorulása szembeötlő. Ez a folyamat az *Aldrovanda vesiculosa* esetében is fontos, mert annak legnagyobb és legstabilabb Baláta-tavi állományát az elmúlt évtized viszonylag gyakori kiszáradásai erősen veszélyeztették. Bár a faj egyelőre nem került újból elő, remélhető ismételt felszaporodása. A terület kezelője által időközben végrehajtott vízviszatarató munkálatok remélhetőleg szintén hozzájárulnak ennek sikeréhez.

A Duna vízjárásával kapcsolatban megállapíthatjuk, hogy az átlagos vízállás csökkenő tendenciát mutat. A vízállási szélsőségek (igen kis víz, igen nagy víz) tendenciája növekvő. A talajvíz süllyedés megállt és enyhe növekedést mutat, az azonban még nem látszik, hogy ez trendben is jelentkezik, vagy csak rövid idejű átmeneti javulás.

Duna mederfenék szintje trendszerűen süllyed, a vízrendszer többi eleme emelkedik, időszakosan vagy véglegesen elszakad a főmedertől.

A vízjárási adatok és a mederfenék adatok is azt mutatják, hogy a hullámtéri vízrendszerek egyre nehezebben jutnak a szükséges vízmennyiséghez. A mentett oldali rendszerek vízellátása esetleges, főleg az árvíz-belvíz helyzettől függ.

A Dunaszentgyörgyi-láperdő területen KEOP pályázati forrásból belvízelvezető árkon megépülő fenékküszöb segítségével sikerült a téli tavaszi hónapokban megjelenő vizet visszatarítani, így 2015 tavaszán jóval kedvezőbb állapotba kerültek az égeresek és a bokorfüzesek is. A kékperjés láprét maradványokon végzett cserjeirtás a területek spontán erdősödését, a gyeperozódációját hivatott megakadályozni.

A működési területen található invazív fajokkal kapcsolatban az alábbiakat tapasztaltuk:

- Gyalog akác: gyeperozódási és peremterületeken található, visszaszorulása tapasztalható a kezelt gyepeken, enyhe növekedés a peremterületeken
- Bálványfa: erdőtervezett erdőkben jelentős állománya van, nyomvonalas létesítmények mentén vándorol. Tájidegen, nem őshonos faültetvényekben, kultúrerdőben, felhagyott gyepeken erősen terjed.
- Magas és kanadai aranyvessző: szárazodó, fényben gazdagabb területeken. Főleg FD, NNY monokultúrákban, de vadföldeken, gyepeken is. Kiterjedt területeken található, már elfoglalta az alkalmas élőhelyeket.
- Selyemkóró: Meleg homokterületeken, de az ártér mélyebb fekvésű területein is jelen van. Nyomvonalas létesítmények mentén (főleg töltésláttal) rohamosan terjed.
- Zöld juhar, amerikai kőris: Erdőállományban, elsősorban a hullámtéren, de mentett oldalon is nagy területeken fordulnak elő, alacsony intenzitású, de folyamatos terjedésük figyelhető meg..

2014. évben a Dráva-menti területeken az élőhelyek állapotát alapvetően meghatározta a rendkívüli csapadékbőség. Barcsan 2014-ben 1185 mm csapadék hullott, ami az éves átlag több mint másfélszerese. A Barcsi Borókásban egyes élőhelytípusok gyors változásokon mentek keresztül, a sekélyebb, kis kiterjedésű lápok és mocsarak felteltek, olyan vizek is kialakultak, melyek medencéi évtizedek óta szárazon álltak. A Dráva vízállása a sok csapadéknak (is) köszönhetően egész évben relatíve magas volt, sőt, szeptemberben egy helyenként har-

madfokú védekezést igénylő komoly drávai árhullám is kialakult. Az árhullám tetőzése helyenként 10-20 cm-re megközelítette a valaha mért legnagyobb vízállást!

A folyó medrében is komoly változások tapasztalhatók, szigetek és zátonyok kiterjedése változott meg több helyen, újak létrejöttével lehetőséget biztosítva a természetes szukcesszióknak, amely több faj esetében létfontosságú a fennmaradáshoz – ezek közül kiemelendő a *csermelyciprus* (*Miricaria germanica*), melynek állománya a Gyékényes térségében ismert előfordulási helyén hanyatlóban volt, a jövőben pedig mindenképpen vizsgálatra érdemes a közeli nyers zátony illetve sziget felszíneken.

Valószínűleg nem köthető a csapadékmennyiséghez, de a korábbiakban tapasztaltakhoz képest egyes lelőhelyeken jelentősen megnőtt az *osztrák zergevirág* (*Doronicum austriacum*) példányszáma. Ennek hátterében az adott élőhelyekkel, égeres vagy gyertyános völgyaljakkal szomszédos zárt erdőállományok letermelése vagy ritkítása áll és a faj erősödését a megnövekedett fénymennyiség okozhatja.

A Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet saját vagyongazdálkodású gyepterületein folytatódott a cikta juhval történő legeltetés, valamint a téli takarmány biztosítása céljából a rétgazdálkodási tevékenység. Emellett a tájidegen fajok visszaszorítása valamint a beerdősülést megakadályozó cserjeirtás is folyamatos volt, elsősorban a fokozottan védett tátorján élőhelyeinek védelme érdekében.

A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet és a Csombárdi-rét Természetvédelmi Terület saját vagyongazdálkodásban lévő részein az erdőterületek közé beékelődő homoki gyepeken racka juhval történő legeltetést folytattunk az értékes belső-somogyi élőhelyek kezelése, fenntartása céljából.

A Nagy-mező - Arany-hegy Természetvédelmi Területen folytatódott a cikta juhval történő legeltetés a nyári félévben, annak érdekében, hogy a NPI vagyongazdálkodásban lévő gyeptölgőket fenntartsuk. Emellett cserjeirtási munkák is zajlottak.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

Dráva menti területek:

Az Igazgatóság kezelésében lévő területek/élőhelyek kezelését jelentősen befolyásolta a rendkívüli csapadékbőség. A saját állatállomány téli takarmányozásához szükséges széna előállítására rendkívül nehéz volt, a folyamatos csapadék és a felázott gyepek miatt a kaszálások tervezése, összehangolása és kivitelezése számos új problémát vetett fel. Jelentős kiterjedésű gyeptölgők kaszálatlanul maradtak, ez természetesen hozamkiesést is jelentett, ugyanakkor e zavartalan mélyebb gyeptölgők számos növény- és állatfaj számára kiváló életteret biztosítottak.

A Darányi borókás területén április-október között ez évben is rackajuhokkal legeltettük a savanyú homoki gyepeket. Tovább folytattuk az erősen becserjésedett egykori legelőterületek feltárását, invazív fásszárúak (kési meggy, erdei fenyő) mechanikus irtásával. A Darányi borókás fokozottan védett területén befejeztük egy rendkívül rossz termőhelyen lévő, 11 ha-os erdeifenyves átalakításának első ütemét. A letermelést, a terület letakarítását és az invazív fajok irtását követően e terület gyeptölgővelésére átadta, s 2015-től már bevonjuk a rendszeresen legeltetett homoki gyepterületeink közé.

A barcsi-középrigóci tőrendszert tavainál nyár elejétől folyamatosan vízleeresztést végeztünk, hogy az ősszel induló, KEOP pályázatból finanszírozott felújítási munkákhoz előkészítsük a tőegységeket. A tavakon új műtárgyak (6 zsilip és 6 árapasztó) épülnek, a töltések felújításra kerülnek, s helyenként kotrással alakítunk ki jobb ökológiai állapotú víztesteket.

Drávaszentes határában az ősztől szintén KEOP pályázatból finanszírozott élőhely-rekonstrukciós munkálatok kezdődtek. Mindösszesen 9 műtárgy épül, kotrással szántó művelési ágú terület helyén vízállásokat alakítunk ki, továbbá mintegy 30 ha-on hozunk létre gyepterületet szántó művelési ág helyett.

Duna menti területek:

Saját gyepterületeinkből a kisebb kiterjedésű, szétszórtan elhelyezkedők haszonbérbe vannak adva, kezelésük a Nemzeti Park felügyelete mellett történik, az összefüggő, nagyobb kiterjedésűeket a szürke marha állatállományunkkal legeltetés útján hasznosítjuk, vagy azok részére kaszálással állítunk elő téli szálastakarmányt.

Erdőterületeink természetvédelmi kezelését (ápolás, invazív fajok visszaszorítása, stb.) vállalkozók és közmunkások bevonásával végeztük.

Élőhelyrehabilitációs célú kotrás indult meg a Rezéti-Duna területén. A vízviszartató-vízkezelési műtárgyak karbantartása, kezelése, ökológiai szempontok szerinti, megfelelő vízháztartás fenntartása céljából folyamatosan zajlott. Őshonos halfajok (ponty, csuka, com-pó, sárgaárvíz) telepítése történt.

5.3. Élőhely-rehabilitáció

2014 szeptemberében elindult a KEOP „Élőhelyrehabilitációs célú kotrás a Rezéti-Duna területén” pályázat kivitelezési szakasza, melynek során a Gemenc egyik legszebb mellékágából csaknem 200.000 m³ üledéket távolítottak el. A mellékág medre eredeti méretének tizedére zsugorodott keletkezése, a mintegy száz éve történt érsekcsanádi kanyarulatátvágás óta. A valamikori főmeder feltöltődése napjainkra olyan méretű zátonyok kialakulásához vezetett a mellékág felső szakaszán, melyek már közepes vízállásnál is megakadályozták a víz folyamatos áramlását a Rezéti-Dunában. A meder elzáródása az áramló vizet kedvelő értékes, védett fajok (pl. a leánykoncér) eltűnését eredményezte volna. A munkálatok során több ezer uszálynyi hordalékot szállítottak ki a mellékágból, melynek mederből történő kiemelésén tucatnyi munkagép dolgozott fél éven keresztül. A kitermelt mederanyag a Duna hordalék-háztartásának javítása céljából a főágba került vissza. A több mint félmilliárd forintból megvalósított mederkotrás eredményeként a Rezéti-Duna megmenekült a felső szakaszát fenyegető teljes elzáródástól, a mellékág, és a rajta keresztül fokokon feltöltődő artéri vízrendszerek (Lassi tavak, Malomtelelő, Decsi-Nagy-Holt-Duna, Zsubrik-tó, Janika-tó, Keszeges-tó) összeköttetése az élő folyóval hosszú évtizedekre biztosítva lett. Ehhez a mederfenék átlagosan két méterrel való süllyesztésére volt szükség, hogy a víz már alacsony (a bajai vízmércén mért 100 cm-es) vízállás esetén is át tudjon folyni a mellékág teljes hosszán. Mivel a térség legkedveltebb vízitúra célpontja így az aszályos nyári időszakban is végigvezethető marad, a növény- és állatvilágon kívül a természetjárók is élvezhetik az elkészült munka eredményét. Az „Élőhelyrehabilitációk a DDNPI illetékességi területén” című KEOP pályázat kivitelezési munkái is elkezdődtek. Ennek keretében a DDNP területén a Darányi Borókásban a Rigóci-tórendszer műtárgyai kerülnek felújításra, valamint Drávaszentes község határában belvízviszartást, időszakos vízállás kialakítását valamint szántó-gyep átalakítást végezzük. A Dunaszentgyörgyi-láperdő területén vízviszartó műtárgy kialakítására került sor, a láprét foltokon cserjeirtást végeztünk és felújításra került a botoló füzes is. A Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet területén elvetésre került egy gyeperősszerű terület a löszgyepek körül, a

Szársomlyó-hegy TT területén, szintén löszgyepen, cserjeirtást és inváziós bálványfa irtást végeztünk.

2014 szeptemberében megkezdődött a Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében a Belső-Béda holtág rehabilitációjára elnyert IPA pályázat megvalósítása. Év végéig befejeződött a holtágban található mintegy 480 illegálisan épült és mára romossá vált horgásztég elbontását és 65 db új, tájba illő anyagú és kivitelű stég építését megcélzó kivitelezés előkészítése. Az építési munkák és a vízminőség javítását célzó további intézkedések 2015-ben várhatók.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt)

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A mezei pocok gradációja jelentős pozitív hatással volt a ragadozók állományára. Megfigyelések alapján, a táplálékbőség hatására, néhány esetben még olyan, egyébként pockot, sőt akár kisemlőst, alig fogyasztó fajok is szinte kizárólag mezei pocok táplálékbázisra álltak át, mint a fokozottan védett kerecsensólyom (*Falco cherrug*), nagy kócsag (*Egretta alba*) vagy a vidra (*Lutra lutra*).

2014 tavaszának időjárása rendkívüli mértékben kedvezett a pókbangó (*Ophrys shegodes*) fejlődésének. A faj korábbi lelőhelyein eddig nem tapasztalt egyedszámban virágzott és több új lokalitásban is megtaláltuk az állományait.

2014-ben is érzékelhető volt az Igazgatóság területén a hód (*Castor fiber*) egyedszámának fokozatos növekedése nem csak nagy folyóink, de egyes kisvízfolyások mentén is. A Dráván levonuló jelentős árhullám sem okozott jelentős károkat az állományban.

2000-től évente mérjük fel a Dráva teljes hazai folyószakaszán (237-70,5 fkm-ek között) a telepeseen fészkelő fokozottan védett csérfajokat (küszvágó és kis csér), továbbá a partfalak fészkelőit. Ez 2014-ben is így történt, de sajnos, a már említett csapadékbőség és ennek következtében kialakult magas vízállások miatt nem volt lehetősége a cséreknek megtelepedésre, a zátonyok és szigetek víz alatt voltak. Így sikeres költésről nem tudunk. 2014-ben mindössze egy bélavári bányatavon általunk épített mesterséges úszó pontonon fészkeltek sikeresen és repített fiókákat 22 pár küszvágó csér.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

A 2014-ben az előző évben felújított Aldrovanda fajvédelmi terv felvetései alapján, a kedvező időjárású – rendkívül csapadékos – év lehetőségeivel élve célzott keresést végeztünk mindkét ismert előfordulási helyen (Böhönye, Baláta-tó) de a faj sajnos egyik lokalitásban sem került elő. Hozzáfüzendő még, hogy a böhönyci élőhely erősen átalakult, növényzete jelentősen záródott az eltelt szárazabb évek alatt, így a faj újbóli előkerülésének esélyei korlátozottak. Ugyanakkor a tulajdoni viszonyok (nem nemzeti parki kezelés) valamint a szűkös anyagi lehetőségek miatt a területen jelentős mértékű fajvédelmi kezelés esélye kicsi.

A Nyugat-Mecsekben a leginkább veszélyeztetett helyeken civilekkel közösen 2014-ben is segítettük a telelésből a szaporodóhelyre vonuló békák közúton történő átkelését. Faj szerinti megoszlásban 2070 pld. barna varangy (*Bufo bufo*), 20 pld. erdei béka (*Rana dalamtina*) és 2 pld. zöld varangy (*Bufo viridis*) került kézbe.

Működési területünkön a gazdálkodói vagyongazdálkodással érintett erdőkben a védett és fokozottan védett madárfajok (elsősorban rétisas, fekete gólya, barna kánya, darázsölyv és tele-

pesen fészkelő gémfélék) fészkelő helyének védelme érdekében a tervek és munkák rendszeres kontrollálása folyamatos volt.

Az utóbbi években megtelepedett és növekvő vándorsólyom állomány védelme érdekében a bányatulajdonosokkal és -művelőkkel az egyeztetés folyamatos volt.

A Kelet-Mecsekben és Bédán korábban kihelyezett peleodú-telepek ellenőrzése során azt tapasztaltuk, hogy az odúk kihasználtsága fokozatosan nő, a mogyorós pele és a nagy pele mellett a cinkék is egyre gyakrabban költöznek a mesterséges üregekbe.

2014-ben is folytatódott a Nagy-Mező_Aranyhegy TT területén a racka juhokkal történő legeltetés a bánáti bazsarózsa (*Peonia officinalis ssp. banatica*) élőhelyének fenntartása, javítása céljából.

Működési területünkön a fokozottan védett madárfajok (elsősorban rétisas, fekete gólya, barna kánya, darázsölyv és telepesen fészkelő gémfélék) fészkelő helyének védelme és a sikeres költések biztosítása érdekében folyamatos egyeztetéseket végeztünk.

A Barcsi Borókás területén a téli időszakban hal és zsiger kihelyezésével segítettük az itt telelő rétisasok sikeres áttelelését. Etetőhelyünkön a maximum 10 pd. rétisas és mintegy 30 holló volt.

5.5. Saját állatállomány

Magyar szürke szarvasmarha összesen: 251 db

Tehén 100 db, ebből 10 fajtafenntartó

tenyészbika 4 db

Rackajuh összesen: 373 db

Ebből

anya 232db

tenyészkos 6 db

Ciktajuh összesen 526 db

Ebből

anya: 330 db, melyből 224 nukleusz

tenyészkos 9 db

Texel összesen 2 db

ebből tenyészkos: 2

Mangalica sertés összesen 26 db

ebből anyakoca: 4 db

Kecske összesen: 8 db

Ló összesen 4 db

Szamar összesen: 4 db

kutya összesen:5 db

tyúk összesen: 58 db

gyöngytyúk összesen 5 db.

Igazgatóságunk a vágóbárány értékesítésből származó bevétel növelése érdekében texel kosokat vásárolt, amelyeket a cikta tenyészetünkben állítottunk be. A 400 anyás állomány felét fajtatizta kosokkal háremben, felét ezzel a hústípusú, valamint fajtatizta cikta kosokkal szabad pároztatási rendszerben fedeztetünk évenkénti váltásban, hogy megőrizzük a nukleusz státuszunkat.

A Magyar Juh és Kecse Tenyésztő Szövetség által Nagydorogon létrehozott cikta törzs kos nevelő telep működése folyamatos, évente kétszer kos minősítés egyszer értékesítés kapcsán találkozunk a tenyésztőkkel és a szövetség képviselőivel. A KEOP pályázatból állandó legelőkertet alakítottunk ki a jószágoknak, ez által ad libitum legelési lehetőséget biztosítottunk számukra.

A legelőkert és kos szállás másik oldalán a háremeztetési időszakon kívül a saját tenyészkosaink tartózkodnak. Kondíciójavulást várunk a változtatástól, mivel az eddigi szűk kifutóban kevesebb mozgásra volt lehetőségük, valamint a legeltetési szezonjuk is csak a háremeztetési időszakra korlátozódott.

Az „Ős-Dráva” program keretében megépült szaporcai állatbemutató telepünket részben saját állatállományunkból, részben vásárolt állatokkal töltöttük fel. A bemutatótelep alkalmas lesz új tenyésztési programunk megvalósításához, mivel a magyar szürke szarvasmarha szűz üszőkből alakítunk ki itt egy háremet, valamint a ciktajuh pároztatása is egy hárem erejéig itt fog történni.

Ez a program csökkenti a tenyészbika és tenyészkos cserére fordítandó kiadásainkat, valamint a meglévő tenyésztelepeinket munkaerő, valamint területi terhelés formájában is mentesíti.

A keltetőgépek próbaüzemeltetése vásárolt tenyésztojással megtörtént, amint a jércék tenyésztésre alkalmas tojásokat állítanak elő a „nagyüzemi” keltetésre is készen állunk.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.6.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek

2014. évben Igazgatóságunk az alábbi három körzet erdőtervezésében vett részt.

Vajszlói Körzet

A Vajszlói körzetben az egyéb részletekkel együtt 2069 hektár védett természeti területen álló erdő található. Ennek több mint fele származékerdő, csupán 236 ha természet szerű erdő található a védett természeti területeken, a maradék természetvédelmi szempontból még kedvezőtlenebb természetességi állapotú. Ez a Duna-Dráva Nemzeti Park törzsterületére, a Szársomlyó TT-re, a Fekete-hegy TT-re és a Bükkhát TT-re oszlik.

Az erdőállományok szerkezete miatt az erdőfelújítások (250 ha) jelentős hányada mesterséges felújítás (175 ha). A védett természeti területek több mint 10%-án (220ha) faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba sorolták az erdőket. A védett természeti területeken kívül a Vajszlói Körzetbe esik 6240 ha Natura 2000 hálózatba tartozó terület is. Ezeknek legfontosabb természetvédelmi feladata a jelölő fajok és jelölő élőhelyek védelmének, fennmaradásának biztosítása. A nem védett, de Natura 2000 hálózat részét képező 4200 ha területből a jelölő élőhely nagy kiterjedése és a védelem céljai miatt 525 ha Natura 2000 elsődleges rendeltetést kapott. Ezek jórészt a Tenkes-hegy déli lejtőinek pannon molyhos tölgyesei, illetve

az ormánsági erdők és vizes élőhelyek fűzlápjai, fűz- és égerligetei. Az üzemmódok kijelölésénél a természetvédelmi célokat is szem előtt tartva 265 ha faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú és 35 ha átalakító üzemmódú erdőt terveztek meg. Az erdőállományok természetvédelmi helyzetét jól tükrözi, hogy az összes Natura 2000 területen található erdőnek alig több mint 10%-a természetközeli természetességi állapotú.

A körzetről erdőrészlatszintű adatokat szolgáltatunk a tervezőknek az előforduló jelölő élőhelyekről és fajokról. A tervezés és a részletszintű tárgyalások során törekedtünk arra, hogy a jelölő élőhelyeket tartalmazó erdőrészleteket – amennyiben a területük megengedte – megosszuk, és a jelölő élőhelynek minősülő állomány Natura 2000 elsődleges rendeltetést kapjon. Az idős állományokban ezen felül mindenhol kértük a megtervezett fahasználatok mellett feltüntetni a holtfa visszahagyásának kötelezettségét.

Kelet-Zselici Körzet

Erdőgazdálkodás által érintett élőhelytípusokok:

91E0 * Ártéri erdők enyves égerrel és magas kőrissel (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae* – kemény- és puhafa-ligetek

Ilyen, egész erdőrészletre kiterjedő élőhelyet nem ismerünk, így nem került kijelölésre.

91F0 Kocsányos tölgy, vénic és mezei szil, magas vagy keskenylevelű kőris (*Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *U. minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *F. angustifolia*) folyóparti elegyes erdei a nagy folyók mentén

91K0 Szubmontán illír bükkösök (*Aremonio-Fagion*)

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronio-Carpinion*)

91M0 Pannon-Balkán cseres-kocsánytalan tölgyes erdők

Holtfához, idős fákhöz kötődnek, a véghasználatokban hagyásfa csoportok kerülnek meghagyásra (leíró lapon rögzítve, nem teljes területek kerültek előírásra). Szurdok völgyek, markánsabb vízmosások meghagyásra kerülnek, több esetben teljes korlátozással.

A havasi cincér érdekében nyáron bükk faanyag nem tárolható a területen, mert belepetézik.

A Natura2000 adatlapokon jelentős mennyiségű cseres szerepel, de ezek nagy része telepített, KTT helyén lévő cseresek, így több esetben tarvágás és fafaj csere lett előírva, így bár a cseres jelölő élőhely a cser aránya csökkenni fog.

Több gyertyános tölgyes is tarvágással lesz kezelve, mivel a tölgy kocsányos, és KTT lesz helyette. Ahol KTT van, vagy a KST megfelelő talajon áll ott természetes felújítás, mesterséges kiegészítéssel lett előírva.

A jelölő fajok életfeltételei az eddigi gazdálkodáshoz képest biztosan nem fognak romlani. Az eddigieknél nagyobb számú hagyásfa csoport, illetve több vízmosásnál előírt teljes korlátozás elősegítheti a populációk növekedését. Egy kivétel van, a Zselicben a darázsölyv, aminek a tarvágások csökkenő száma nem kedvez, de marad annyi tarvágás, illetve a végvágásokban, nyiladékok, utak szélén, gyepeken talál annyi élelmet, hogy a populáció csökkenése nem várható.

Igali Körzet

Nem a teljes terület tartozik Igazgatóságunk illetékességi területébe.

Törökkoppányi erdők

Erdőgazdálkodás által érintett élőhelytípusokok:

91E0 * Ártéri erdők enyves égerrel és magas kőrissel (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae* – kemény- és puhafa-ligetek
Ilyen, egész erdőrézletre kiterjedő élőhelyet nem ismerünk, ezért leíró lapon nem került rögzítésre.

91K0 Szubmontán illír bükkösök (*Aremonio-Fagion*)

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronio-Carpinion*)

91M0 Pannon-Balkán cseres-kocsánytalan tölgyes erdők

Azokat az erdőrézleteket vettük be, amelyek jelenlegi faállománya és távlati célállománya megegyezik, kevés benne az idegen honos, fajgazdag.

Erdőgazdálkodás által érintett jelölő fajok:

Dendrocopos medius (Közép fakopáncs)

Lucanus cervus (Nagy szarvasbogár)

Holtfához, idős fákhöz kötődnek, a véghasználatokban hagyásfa csoportok kerülnek meghagyásra (leíró lapon rögzítve, nem teljes területek kerültek előírásra). Szurdok völgyek, markánsabb vízmosások meghagyásra kerülnek, több esetben teljes korlátozással.

Mocsoládi-erdő

Erdőgazdálkodás által érintett élőhelytípusok:

91E0 * Ártéri erdők enyves égerrel és magas kőrissel (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae* – kemény- és puhafa-ligetek

91F0 Kocsányos tölgy, vénic és mezei szil, magas vagy keskenylevelű kőris (*Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *U. minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *F. angustifolia*) folyóparti elegyes erdei a nagy folyók mentén

Ilyen, egész erdőrézletre kiterjedő élőhelyet nem ismerünk, ezért leíró lapon nem került rögzítésre.

91K0 Szubmontán illír bükkösök (*Aremonio-Fagion*)

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronio-Carpinion*)

Azokat az erdőrézleteket vettük be, amelyek jelenlegi faállománya és távlati célállománya megegyezik, kevés benne az idegen honos, fajgazdag.

91M0 Pannon-Balkán cseres-kocsánytalan tölgyes erdők

Cseresek vannak, de nem természetszerűek, telepítettek, ezért nem jelöltünk.

Erdőgazdálkodás által érintett jelölő fajok:

Cerambyx cerdo (Nagy hőscincér)

Lucanus cervus (Nagy szarvasbogár)

Holtfához, idős fákhöz kötődnek, a véghasználatokban hagyásfa csoportok kerülnek meghagyásra (leíró lapon rögzítve, nem teljes területek kerültek előírásra). Szurdok völgyek, markánsabb vízmosások meghagyásra kerülnek, több esetben teljes korlátozással.

5.6.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az Igazgatóság természetvédelmi célú erdőgazdálkodása során 2014. évben végzett éves tevékenységünket az alábbi táblázat mutatja:

Erdőművelés:

Első kivitelű erdőfelújítás:	21,72 ha
Erdőtelepítés:	1,00 ha
Pótlás:	20,52 ha
Alátelepítés:	0,50 ha
Erdősítésben felhasznált csemete:	262800 db
Fajösszetétel:	KST,CS,GY,FRNY,RNY,NYI,MAK,VSZ,AL,KT,CSNY,SZNY
Folyamatban lévő erdősítés:	343,22 ha
Befejezett erdősítés:	27,59 ha
Befejezett erdősítés ápolása:	0,00 ha
Erdővédelmi kerítés építés:	1539 fm
Erdővédelmi kerítés bontás:	250 fm

Fahasználat, értékesítés, erdőfeltárás:

Kitermelt fatérfogat mindösszesen:	11970 nettó m ³ ,
ebből lakossági fagyújtás:	645 nettó m ³

Fahasználattal érintett terület használati módonként:

Tarvágás	50,57 ha
Növedékfokozó gyérítés	41,44 ha
Törzskiválasztó gyérítés	50,87 ha
Tisztítás	9,80 ha
Egyéb termelés	0,00 ha
Egészségügyi termelés	12,29 ha
Készletgondozó használat	0,00 ha
Fokozatos felújítóvágás	1,07 ha
Fásításban történő fakitermelés	9,50 ha
Erdőterület igénybevétel	0,00 ha
Útjavítás, karbantartás:	~ 600 fm
Nyiladéktisztítás, erdőszegély karbantartás	~ 800 fm
Természetvédelmi kezelések, közjólét	
Homoki gyepfoltok felszabadítása:	~0,50 ha (Darány)
Beerdősülés felszámolása legeltetés érdekében:	~9,50 ha
Fás legelő rekonstrukció:	1,20 ha (Péterhida)

A saját vagyonkezelésben lévő üzemtervezett erdők területét és fafaj megosztását a 2. számú melléklet tartalmazza.

A korlátozások üzemmódonkénti megoszlását az alábbi táblázat tartalmazza:

Megnevezés	K o r l á t o z á s			Összesen (ha)
	Nincs (ha)	Részleges (ha)	Teljes (ha)	
Vágásos üzemmód	433,30	6150,27	0,64	6.585,21
Szálaló üzemmód				
Faanyagtermelést nem szolgáló erdők		318,49	404,97	723,46
Átalakítás alatt álló erdők		107,24		107,24

Az első kivitelekét és pótlásokat mindenhol a szerkezetátalakítás keretein belül hazai fafajokkal végeztük el. A csemeték beszerzése helyi termelőktől történik, ügyelünk arra, hogy a földrajzi sajátosságoknak megfelelő egyedek ültetése történjen meg.

Régi feladatunk az elmaradt nevelővágások elvégzése természetvédelmi irányelvek alapján, jól halad. Másik fontos feladat az idegenhonos és inváziós faállományok lecserélése, amit sajnos az időjárási anomáliák jelentősen nehezítenek.

Térségünkben a jelentős vadkár miatt az átalakítások sikeressége nem képzelhető el vadkár-elhárító kerítés építése nélkül, ami további jelentős kiadás.

Nagy területeken végeztünk inváziós fafajok letermelését értékes gyepterületek széléin.

2014-ben szerencsére nem érte jelentős károsodás erdeinket, a folyamatos felújítások vadkára a legjelentősebb tétel.

Erdőfelújítási hátraléka az Igazgatóságnak nincs, az erdészeti hatóság egy esetben a sikeresség elmaradása miatt szabott ki büntetést, de az ügy még folyamatban van.

Az erdők kezelésében 5 fő erdőmérnök és 9 fő erdész technikus vesz részt. A nyári főidényben közel 40 közfoglalkozott dolgozott erdeinkben.

Minden fakitermelést szakembereink előre kijelölnek, és a munkavégzés során napi felügyeletet biztosítanak. Szerencsére szakszerűtlen fahasználat még nem fordult elő erdőgazdálkodásunk során.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint vadászatra jogosult a 14-356020-4-4-0 kód-számú, különleges rendeltetésű vadászterületen folytat vadgazdálkodási tevékenységet. A vadászterület kiterjedése 1035 ha, Barcs, Drávaszentés, Komlósd és Péterhida közigazgatási határában található. Kialakítását elsősorban a vizes élőhelyek védelme, a vizes élőhelyekhez kötődő védett növény- és állatfajok állományainak megóvása, továbbá a területhasználatot alapvetően befolyásoló Dráva Kapu Bemutatóközpont ökoturisztikai programkínálata indokolta. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság éves vadgazdálkodási terveit mintegy 100 pd. körüli lelövési tervszámmal hagyja jóvá a Somogy Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága.

A lelövések esetében a sorrend a következő: vaddisznó, őz, gímszarvas, dámszarvas. Igazgatóságunk a hasznosítás során az előírt tervszámokat teljesítette.

Területünkön és a környező területeken az egyik legjelentősebb problémát a vaddisznó állomány nagymértékű felszaporodása okozza, ami napjainkra már komoly természetvédelmi problémává nőtte ki magát. Ezért célszerű minden vadgazdálkodó esetében a vaddisznó becsült állományát növelni, s ez majd az engedélyezett kilövések számát is emelni fogja.

A vadászterületen csak a nagyvad vadászat, illetve természetesen az indokolt mértékű dúvad vadászat a jellemző. Vízimadár, apróvadra, vagy erdei szalonkára (monitoring céllal sem) vadászunk. A területen a vadgazdálkodási feladatokat egy fő hivatásos vadász látja el.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy az Igazgatóságunk által hasznosított vadászterületen megszűntek a korábbi években, idegen vadgazdálkodók működése során tapasztalt problémák: vadászati létesítmények elhelyezése és működtetése nem megfelelő helyeken; gyepek sérülése helytelen közlekedések miatt; vaddisznó rendszeres kártétele vizes élőhelyeken és az itt fészkelő madárfajok állományában.

5.8. Halászati vízterek

Három saját kezelésben lévő állami halászati vízterületünk van, ami közül kettő halászati kíméleti területként madárvédelmi célokat szolgál, míg a harmadik horgászati célú.

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
	Riha-tó	31
	Belső-Béda I.II.III.	46
	Taplósi-Holt-Duna	90
	Összesen:	167

A Riha-tó az eutrofizáció magas szintjén lévő tórendszer. Csapadékosabb időjárásban vízszintje megfelelő bizonyos halfajták (csuka, compó, széles kárász) szaporodásának, de csapadékmentes években minimális víz tartható csak benne. Ideális madárvédelmi terület, háboríthatlanságával szinte oázisként szolgál a környező intenzíven művelt szántók közepén. Haltelepítést csak minimális mértékben végzünk, míg a horgászat, halászat teljesen tiltott tevékenység. Ezt az állapotot szeretnék még sokáig fenntartani.

A Belső-Béda holtág rendszere pár éve került az Igazgatóság halászati kezelésébe. Sajnos az előző évek horgász „viskó” mementói méltatlanná teszik arra, hogy a Nemzeti Park kedvenc horgászhelye legyen. Szerencsére 2014.-ben sikerült IPA pályázati forrásból elkezdni a partrendbetételét. A meglévő engedély nélkül épült horgászállások elbontásra kerülnek és a környezetbe illő új állások készülnek el. A Belső-Béda holtág halászati hasznosítása során a kulturált védett területen történő időtöltés és a vízterület természeti értékeinek növelése a célunk. Tervezzük továbbá a felhalmozódott szerves anyag egy részének lebontását is természetes baktérium flórák segítségével. A munkálatok remélhetően 2015-ben befejeződnek és a horgászok birtokukba vehetik. Jelentős mennyiségű ponty és csuka telepítését végeztünk el 2014-ben is.

A Taplósi-Holt-Duna a Sió árterében helyezkedik el. Az utóbbi időkben a Balaton magas vízál-lásai miatt a Sió magas vízállása folyamatos vízellátást biztosít a területnek. Sajnos az invázi-ós halfajok is megérkeznek a vízzel együtt, a legnagyobb problémát a törpeharcsa állomány növekedése okozza. Szelektív varsázást folytatunk jelentős sikerrel. Sajnos az állandó után-pótlás miatt ezt a tevékenységünket folyamatosan végeznünk kell a későbbiek során is. Je-lentős a holtág süllyő állománya is, amely megvédése kiemelt feladatunk. A horgászat tilos a területen.

5.8.1. Védett vizek

A két legfontosabb védett víz a területen a Duna és Dráva itt található szakasza és jelentő-sebb holtágai. A Dunán a horgászati és halászati hasznosítás is engedélyezett, míg a Dráván csak a horgászat engedélyezett. A két víztéren az ellenőrzési tevékenység érinti főleg Igazga-tóságunkat, mivel a halászati jogokat más gyakorolja. Sajnos az orvhalászat és orvhorgászat jelentős károkat okoz a térségben. Ennek megelőzésére közös akciókban veszünk részt a társhatóságokkal.

Ökológiai célú vízpótlással a Barcsi Borókásban lévő fokozottan védett Nagyberék, illetve a Rigóci-tórendszer teljes területén folyamatosan emeltük a vízállást.

5.8.2. Védett halastavak

Nem releváns

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

2014-ben igazgatóságunkon nem történt egyedi tájérték felmérés.

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműkö-dés az elkészítésben

2014 folyamán 87 esetben vettünk részt településrendezési eszközök elkészítésének vagy módosításának véleményezési eljárásában. Elsősorban a Natura 2000 területekre, a Nemzeti Ökológiai Hálózatra és a védett természeti területekre és értékekre vonatkozó adatszolgáltatást végeztünk, illetve ezen területek területhasználati módjaival kapcsolatban folytattunk egyeztetéseket. A legtöbb esetben természetvédelmi vagy tájvédelmi jellegű probléma nem merül fel a tervekkel kapcsolatban, mivel a tervmódosítások jelentős hányada csak belterüle-ti ingatlanokat, vagy külterületi gazdasági hasznosítás alatt álló nem védett területeket érint. Tapasztalataink szerint a véleményezési eljárások során Igazgatóságunk javaslatait a tervezők elfogadják, az elfogadott terveket azok kihirdetése után az önkormányzatok megküldik.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Jelentősebbnek tekinthető, védett illetve Natura2000 területet érintő beruházás a Paksi atomerőmű bővítése illetve a határőrizeti tornyok létesítése a DDNP Béda-Karapancsa Táj-

egység területén. Mindkét esetben 2015-ben várható az engedélyezési eljárás lefolytatása. Egyeztetéseken vettünk részt a Déli-Áramlat gázvezeték nyomvonalának kijelölése ügyében is. Igazgatóságunkhoz eljuttaták az új, tervezett Magyar-Horvát határmetszési pontok koncepcióját, amit természetvédelmi szempontból véleményeztünk. Védett területeket is érintő hosszú távú fejlesztési koncepciók készítése során Igazgatóságunkat előzetes egyeztetés és közbeni véleményezés céljából egyaránt megkeresik. Tapasztalataink szerint észrevételeink beépítésre kerülnek a tervekbe, esetleges véleménykülönbség esetén pedig személyes egyeztetéssel tudunk közös álláspontot kialakítani a vitás kérdésekben. Országos jelentőségű védett természeti területet, védett értéket vagy Natura 2000 területet érintő fejlesztések, tervek, beruházások esetében a beruházó megbízottja sokszor már az engedélyezési eljárás megindítása előtt konzultál Igazgatóságunk szakértőivel, ami a későbbi hatósági eljárást megkönnyíti, meggyorsítja.

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Tájvédelemmel kapcsolatosan 2014-ban 52 ügyirat keletkezett Igazgatóságunkon. Az egyedi hatósági ügyek véleményezése során az Igazgatóság szakvéleményében a természetvédelmi szemponton túl a tájképvédelmi szempontok érvényesítését is szem előtt tartja. Tájvédelmi szakértői tevékenységet a településrendezési eszközök véleményezési eljárásán belül is végzünk, a tájképvédelmi övezetek lehatárolásának, illetve azok módosításának véleményezésén keresztül.

6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Nem releváns

7. Projektek

Pályázat/Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2014. évi teljesítése
Landscape Rehabilitation and Protection of Biodiversity within the Framework of the Co-operation for a Trans-boundary Biosphere Reserve		IPAHUHR	Kölkedi Belső-Béda holtág tájképének helyreállítása, használaton kívüli horgászállások elbontása, felújítása	107.485.000	91.362.000	Szerződéskötés, közbeszerzés
Transboundary cooperation for revitalization of riverine habitat complex in Drava region within Natura 2000 sites	2014.06.01-2018.05.31	LIFE+	Barcs-Ó-Dráva vízház-tartásának javítása, ligeterdők megőrzése	133.800.000	100.356.000	Szerződéskötés, projektszervezet felállítása, beszerzések előkészítése

Élőhelyrekonstrukciós célú kotrás a Rezéti-Duna területén	2010-05.31- 2014.05.31	KEOP	Rezéti-Duna 3 km hosszú betorkollási szakaszának kotrása	598.000.000	598.000.000	Kivitelezés folyamatban van
Wildlife health and conservation on selected Natura 2000 species within Danube cross-border region in Serbia and Hungary	2013.02.01- 2014.07.31	IPA HUSRB	Madár- és halbiológiai felmérések a Dávodi Földvári-tó területén, gyűrűzési infrastruktúra felújítása	9.074.000	7.713.000	Felmérések, beruházás befejeződött, projekt lezárásra került.
Élőhelyrekonstrukciók a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén	2013-2015	KEOP-3.1.2	Vizes élőhelyek és gyepterületek rekonstrukciója Drávaszentes, Darány, Dunaszentgyörgy, Dél-mezőföld, Szársomlyó területein.	212.076.975	212.076.975	Kivitelezési munkák folyamatban vannak
Szervezetfejlesztés a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság számára	2013-2014	ÁROP-1.2.18	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hatékonyabb szervezeti működésének kialakítása.	23.878.200	23.878.200	A projekt befejeződött.
Two rivers and one hill – new eco tourist products along Drava, Danube and Papuk	2013-2014	IPA HUHR	A Mura–Dráva–Duna folyóterületen működő szervezetek együttműködésének elősegítése. Ökoturizmus és környezeti nevelés központjainak és eszköztárának fejlesztése.	105.393.818	105.393.818	A projekt befejeződött.
Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben	2012-2015	KEOP-3.2.0	Nagy biodiverzitású gyepterületek természetvédelmi helyzetének fenntartása. Nagydorogi állattartó telep fejlesztése, állattartáshoz szükséges eszközbeszerzés, gyepterület kezeléséhez teljes gépsor vásárlása.	215.621.729	215.621.729	Állattartó telep fejlesztése megvalósult, munka- és erőgépek vásárlása megtörtént.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Hatóságok	Ügyek száma
DD-KTF (Pécs)	355
KDT-KTF (Székesfehérvár)	32
AD-KTF (Baja)	109
NYUDU-KTF (Szombathely)	1
Erdészeti Igazgatóság (Kormányhivatal)	77
Önkormányzatok (rendezési és szabályozási tervek)	78
Rendőrség	102
Kormányhivatal	43
NFA	24
MNV Zrt	8
MVH	37

8.1.2. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

- Elővásárlási jogra nyilatkozat : 108
- Természetvédelmi kezelői nyilatkozat : 10
- Turisztikai célú levelezés (vízi-túra, barlanglátogatás , versenyek) : 244
- Lakossági panasz :2

8.2 Szabálysértési eljárások

A tulajdon elleni szabálysértés miatt eljárás kezdeményezése 4 esetben.

8.3. Természetvédelmi bírság

Figyelmeztetés: 197 db

Helyszíni bírság: 14 db, összesen 121.000,- Ft értékben

Szabálysértési feljelentés: 8 db

Közigazgatási hatóság felé tett bejelentés: 6 db

Büntető feljelentés: 1 db

Közigazgatási határozatok ellenőrzése: 671

Természetvédelmi őr által intézett ügyirat: 477

Természetvédelmi őr bevonásával intézett ügyirat: 592

Közös szolgálat más hatósággal: 91

Rendkívüli esemény: 4 alkalom

8.4. Büntető eljárások

- természetkárosítás bűncselekmények
- tulajdon elleni bűnelkövetés

Büntető eljárás	Feljelentések száma
természetkárosítás	-
tulajdon elleni	3

A védett madarak pusztulása

- Nagy kócsag (*Egretta alba*), Somogyudvarhely bányató, szeptember 30. (toxikológiai vizsgálat eredménye :salmonella)
- Rétisas (*Halieetus albicilla*), Gemencen, Baja községhatár, március 11. (toxikológiai vizsgálat eredménye negatív)
- Fehér gólya (*Ciconia ciconia*), Kisszentmárton belterület, április 14. (toxikológiai vizsgálat eredménye negatív)

A tulajdon elleni bűncselekmények jellemzően a lábon álló illetve kivágott fa eltulajdonítása.

8.5. Polgári eljárások

Polgári eljárás	Eljárás száma
peres	1
nem peres	-

Polgári nem peres eljárás - fizetési meghagyás - nem indult 2014. évben.

Szerződészegés – díjtartozás - miatt előző évben kezdeményezett polgári per pernyerteséggel lezárult.

A védett területek kisajátítása, kártalanítás fizetése iránti polgári per indulását több esetben megelőztük illetve egyezséggel zártunk az érintett területek megvásárlásával, így a kártalanítási igényeket is elhárítottuk.

9. Természetvédelmi Őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

Igazgatóságunknál 2013. évhez képest a személyi feltételekben változás nem történt.

Továbbra is az illetékességi területe nyolc tájegységből áll, melyek átlagosan 2-5 órkerületre vannak osztva. Felépítése a Szolgálati Szabályzatban előírt hierarchiát követi: 1 fő őrszolgálat-vezető, 1 fő őrszolgálat-vezető helyettes, 7 fő tájegységvezető, 2 fő területfelügyelő és 21 fő órkerület-vezető.

DDNPI Természetvédelmi Őrszolgálatának adatai:

Tájegység	Tájegység Területe /ha/	Védett területek	Natura 2000-es területek	Őrkerületek száma/ Őrszolgálat létszáma
Gemenc	47.100	Duna-Dráva Nemzeti Park -Gemenc	4 db 423ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő területfelügyelő 3 fő őrkerületvezető
Béda-Karapanca	108.850	Duna-Dráva Nemzeti Park -Béda-Karapanca, Dávodi Földvári-tó TT, Dunaszekcsői löszfal TT, Mohácsi Történelmi Emlékhely TT	3 db 1.998 ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő területfelügyelő 3 fő őrkerületvezető
Kelet-Dráva	122.317	Duna-Dráva Nemzeti Park -Kelet-Dráva, Szentgáti-erdő TT	10 db 12.647 ha	2 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő őrkerületvezető
Közép-Dráva	115.561	Duna-Dráva Nemzeti Park-Közép-Dráva, Rinyaszentkirályi-erdő TT, Csokonavisontai fáslegelő TT, Babócsai Basakert TT	1 db 480 ha	3 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 2 fő őrkerületvezető
Nyugat-Dráva	73.580	Duna-Dráva Nemzeti Park-Nyugat-Dráva, Baláta-tó TT	3 db 16.691 ha	3 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő őrkerületvezető
Somogy-Zselic	258.398	Boronka-melléki TK, Zselici TK, Csombárdi-rét TT	10 db 24.358 ha	5 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő őrkerületvezető
Mecsek	250.282	Kelet-Mecsek TK, Nyugat-Mecsek TK, Nagymező-Aranyhegy TT, Villányi Templomhegy TT, Szársomlyó TT, Feketehegy TT,	10 db, 24.658 ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 3 fő őrkerületvezető

Tolnai	340.523	Dél-Mezőföld TK, Szakadati-legelő TT, Pacsmagytavak TT, Bölcseki nőszirmos-kaszáló TT, Kapszeg-tó TT Dunaszentgyörgyi láperdő TT	12 db 34.584 ha	4 órkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő órkerületvezető
--------	---------	---	--------------------	--

Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak iskolai végzettsége	Középfokú végzettségű	Felsőfokú végzettségű	Összesen
Létszám	5	27	32

	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	40.734	3000	70000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3125	2000	5500

9.1.2 Technikai felszereltség

Technikai felszerelés terén a 2013. évhez képest fejlesztés nem történt. Továbbra is a 32 természetvédelmi őrből 18 fő rendelkezik szolgálati gépkocsival, ebből 1 db Land Rover, 1 db VW Poló, 4 db Lada Niva, 7 db Ford Ranger., 4 db Suzuki Jimny, 1 db Suzuki Vitara. Gépjárművekről elmondható, hogy az átlagéletkoruk 10 év, az igénybevétel miatt szervizelésük jelentős kiadást ró az igazgatóságra. További 7 természetvédelmi őrnek tudunk biztosítani szolgálati motorkerékpárt (3 db 50 cm³-es, és 4 db 125 cm³-es). Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik üzemanyagkerettel, ez az üzemanyagárak változásával több, vagy kevesebb gépjárműhasználatra ad lehetőséget. Mind a Dráva, mind a Duna mentén a vízi-jármű ellátottság átlagos. 3 db modern kishajó, és 3 db nyolcszemélyes hajó továbbá kisebb faladikok, valamint kenek segítik a munkát. 1 db hajónkat 2014-ben a kikötőből ellopták, a nyomozás eredmény nélkül zárult.

Egyéb eszközellátottság tájegységekre leosztva:

Tájegység	Őrlétszám	gps	számítógép	spektív	távcső	fegyver
Somogy-Zselic	5	3	3	1	2	2
Közép-Dráva	3	3	3	2	1	0

Nyugat-Dráva	2	1	2	1	2	1
Kelet-Dráva	2	1	1	2	1	2
Béda-Karapancsa	5	1	3	1	2	3
Mecsek	4	3	1	0	4	4
Gemenc	5	2	1	1	4	3
Tolna	5	2	2	1	3	1
Őrszolgálat-vezető	1	0	1	0	0	1

2014-ben egyenruha fejlesztést, valamint a hiánypótlást elvégeztük, 2.151.499. Ft értékben szereltük fel új egyenruhával a természetvédelmi őroket. Teljesen lecseréltük a lejárt szavatosságú vegyi sokkolókat, valamennyi őr új gázspray-t kapott.

9.1.3. Polgári természetőrök

2014-ban polgári természetőr nem vizsgázott, jelenleg 160 fő van regisztrálva Igazgatóságunknál. Kb. fele aktív, akik rendszeresen részt vesznek a programokon. Mind vizsgázott, igazolvánnyal és jelvénnel rendelkezik. A vizsga mindig írásban történik, általában öt kérdéssel: 2 jogi, 2 szakmai /botanika-zoológia/, és egy szituáció értelmezése /ez alapján tudjuk meg, hogy egyáltalán értik-e amiről tanultak/. A vizsgát kérésre megelőzi egy tanfolyam. Vizsga után együttműködési megállapodást kötünk, ami az igazolvánnyal és jelvénnel együtt max. 3 évre szól.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a jelentkezők egy része nem tudja, hogy miért jelentkezik, csak jól hangzik, vagy esetleg állást remél ennek segítségével.

Általában elmondható, hogy az aktív polgári természetőrök három csoportra oszthatók.

1. Aki valamelyik természetvédelmi őr barátjaként, ismerőseként jelentkezik, esetleg hozza magával saját ismerősét. Már a korábbi ismeretség alapján egyébként is eljön segíteni, de mivel van ez a lehetőség, levizsgálják és polgári természetőr lesz. Aktívak, segítőkészek, lehet rájuk számítani. Ilyen működik Somogyban, Dráva mellett.

2. Egy természetvédelmi őr jelentős munkával /telefonálás, utána járás, feladat kiadás, ellenőrzés/ irányítja, szervezi a munkájukat. Általában a csoport nagy részével nincs korábbi ismeretség. Itt nagy a cserélődés, lemorzsolódás, de van utánpótlás is. Ilyen csoport működik a Mecsekben Tájegységben.

3. Önállóan működő csoportok: Általában valamilyen természetvédelmi egyesület tagjai, akik egyben polgári természetőrök is szeretnének lenni. Sokszor egy vezető irányításával szerveződik a csoport, illetve végzik a munkájukat. Nagyon sokszor nem is egy védett terület közelsége /lehet, hogy nincs is ilyen/ motiválja őket, hanem a saját településükért tenni akarás. Lelkesek, szervezettek, aktívak, és fontos, hogy önállóak. Csak ritkán fordulnak a nemzeti parkhoz igazgatósághoz segítségért. Ilyen a dunaföldvári, és a dombóvári csoport. Ők teljes egészében a városért, illetve a helyi védett területekért tevékenykednek. Önállóan pályáznak, szervezik programjaikat, illetve képezik magukat. Másik ilyen csoporttípus, amikor van a közelben országos jelentőségű védett terület, és a saját munkájuk mellett befolyanak a nemzeti park igazgatóság munkájába is. Ilyen csoport van Szedresben és Pakson.

2014-ben is kiemelkedő szerepet vállaltak a Teszedd! szemétygyűjtési akcióban. Négy helyszínen koordinátorként, illetve a DDNPI által szervezett szemétszedési helyen önkéntesként voltak jelen. A polgári természetőrök számos egyéb feladatból is aktívan kiveszik a részüket. Tanösvény táblák, útvonalak karbantartása, fizikai munkákban segítség, szalmabálák éjszakai őrzése saját vagyonkezelésű területen, békamentésben segítség, fészkek kihelyezése, hulladékgyűjtés. Közreműködnek a természeti értékek felmérésében, hatósági ellenőrzéskor tanúként, biztosító személyként vannak jelen, illetve figyelő szolgálatot látnak el, turisztikai programokban, csoportkísérésekben segítenek.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

Általánosan elmondható, hogy valamennyi tájegységben fokozott figyelmet szentelünk a védett természeti értékek őrzésére, gazdálkodói tevékenység, fokozottan védett madárfajok fészkek-védőzónáinak, a túrázók, halászati-horgászati cselekmény, régészeti lelőhelyek a quadozás és terepmotorozás ellenőrzésére. Folyamatos más hatóságok (erdészeti, halászati-vadászati, KöTeFe) határozatainak területi szintű előkészítésében a részvétel, valamint azok visszaellenőrzésére.

Tájegység szerinti leosztásban:

Nyugat-Dráva Tájegység: falopások, a gyógynövénygyűjtés, vízitúrázók ellenőrzése napi szinten.

Közép-Dráva Tájegység: horgászok, falopások, vízitúrázók ellenőrzése.

Kelet-Dráva tájegység: horgászok, falopások, vízitúrázók ellenőrzése

Mecsek tájegység: falopások ellenőrzése, növénygyűjtés

Gemenc tájegység: rendszeres, napi szintű az ellenőrzés Gemenben. Elsősorban jogosulatlan halászati cselekmények és falopási szabálysértések ügyében történt több eljárás.

Béda-Karapancsa Tájegység: hasonlóan Gemenchez, rendszeres a terület ellenőrzése.. Elsősorban halászati és falopási szabálysértések történnek, régészeti lelőhelyek ellenőrzése,

Somogy-Zselic tájegység. falopások, Gyótai-halastavaknál az orvhalászat ellenőrzése

Tolnai tájegység: elsősorban falopásokkal kapcsolatban történtek ellenőrzések, illetve Paksi Ürge mezőn a quadozás és terepmotorozás

Katasztrófavédelmi, kárelhárítási oktatást tartottunk valamennyi természetvédelmi őrnek.

9.2.2 Együttműködés más hatóságokkal

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság három megyei (Tolna, Baranya, Somogy) rendőr-főkapitányság tart szoros együttműködést. 16 városi kapitánysággal, illetve számos körzeti megbízottal tartunk közös területellenőrzéseket.

A lögyakorlati kiképzést december elején hajtottuk végre amihez a lőteret, valamint lövészetet felügyelő személyt a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság biztosította.

Kiemelkedő a kapcsolat a mohácsi Dunai Vízügyi Rendészeti Kapitanysággal. Oktatások, káresemény, kárelhárítások során együttműködtünk a Baranya, Somogy és a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal.

Az érintett KÖTEFE-kel a határozataik területi szintű előkészítésében, valamint azok visszaellenőrzésére vettünk részt.

Együttműködésünk kiterjed a Baranya Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságára, a régészeti őrzések terén az Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalokra, valamint a Baranya, Somogy, Tolna megyei Kormányhivatalok Vadászati és Halászati Osztályára, melynek során határozataik területi szintű előkészítésében segítettünk, illetve halászati, vadászati ellenőrzésekben közreműködtünk.

Közös dunai ellenőrzéseken vettünk részt a Nemzeti Közlekedési Hatóság Hajózási Főosztályával, valamint a NAV-al.

9.2.3. Nem hatósági feladatellátás

Természetvédelmi Őrszolgálat a hatósági őrzési, ellenőrzési tevékenységek mellett valamennyi, a tájegységeket érintő egyéb feladatban is részt vesz.

Oktatás, idegenforgalom: 2014-ben a tájegységekben a meghirdetett túrákat természetvédelmi örök vezették. Az Őrszolgálat tagjai szakmai előadásokkal segítették az igazgatóság oktatási központjainak működését, valamint közreműködtek új turisztikai létesítmények létrehozásában, a nyomvonalak kijelölésében, szakmai anyagának összeállításában, és a meglévő tanösvények karbantartásában, felújításában.

Közmunkaprogram. Valamennyi tájegység területére felvételre került közmunkás, akiknek szakmai felügyelete és munkájuk irányítása, és visszaellenőrzése a természetvédelmi örök feladata volt.

Vagyonkezelési feladatok: Az igazgatóság saját vagyonkezelésű területeinek kezelésében, illetve az ott folyó munkák irányításában, felügyeletében részt vesznek a természetvédelmi örök. Szervezik és ellenőrzik a két nagy és a három ideiglenes állattartó telepen folyó munkákat, valamint irányítják és ellenőrzik az erdészeti, rét-legelő gazdálkodási és halastavi feladatokat.

Természetvédelmi kezelés: Folyamatos az élővilág-védelmi, élőhely-rekonstrukciós pályázatokból eredő tevékenységekben a Természetvédelmi Őrszolgálat közreműködése.

Monitoring: Természetvédelmi Őrszolgálat minden évben folyamatosan végzi a védett és fokozottan védett fajok állományfelmérését, kiemelt figyelemmel a réti sas, fekete gólya, kerecsensólyom, vándorsólyom állományra

10. 10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások

Az Igazgatóság 2014. évi kiadásai összességében 2.427 millió Ft-ot tettek ki, amelynek 72%-át Igazgatóságunk pályázataihoz és egyéb átvett pénzeszközökhöz kapcsolódó kiadások képezik. A működési kiadások a kötelezően ellátandó alapfeladatok elvégzéséhez minimálisan szükséges működési-, fenntartási- kezelési feladatok kiadásaira lettek fordítva.

Felhalmozási kiadásokat szinte teljes mértékben a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések képezik, továbbá a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállítása érdekében átcsoportosított forrásból kifizetésre kerülő kártalanítások.

Saját bevételből, illetve költségvetési támogatásból megvalósuló beruházások a felhalmozási kiadások csupán 0,4%-át teszik ki.

A dologi kiadások tekintetében a legnagyobb volument a vagyongazdálkodás kiadási képezik. Erdőgazdálkodási tevékenységünk kiadásai (23%) az elmúlt évhez képest 7%-kal nőtt. Az intézményi működési bevételhez nagymértékben hozzájáruló szerkezetátalakítások következtében jelentősen megemelkedett a folyamatos erdősítéseitek területe, ezek ápolására, illetve a pótlásokra egyre több forrást kell biztosítani.

Az Igazgatóság vagyonkezelésében és saját hasznosításban lévő gyep- és szántó területein a művelési-, kezelési munkák kiadásai, illetve az állattartás kiadásai szintén magas részarányt képviselnek a működési kiadások körében. A csapadékos időjárás miatt a takarmányozási költségek emelkedtek, mivel a telepeken tárolt szénabálák víz alá kerültek, így a szürkemarha gulya téli takarmányozási igényét beszerzéssel tudtuk pótolni.

Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	Személyi juttatás	375 812
	Járulék	90 033
	Dologi	466 724
	Egyéb működési célú kiadások	1 607
Felhalmozási kiadások	Beruházások	1 490 818
	Felújítás	2 159
	Egyéb felhalmozási kiadás	-
Kiadások összesen		2 427 153

10.2. Bevételek

Az Igazgatóság költségvetési bevételei 1 857 millió Ft-ot tettek ki a 2014. évben, amelynek 78%-a hazai és nemzetközi pályázataink támogatásaiból és hozzá kapcsolódó egyéb bevételekből tevődik össze, az alábbiak szerint.

jogcím	összeg (e Ft)
IPA	36 312
DDOP	878 753
KEOP	346 252
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	75 359
ÁROP	20 658
LIFE+	13 851
SEE	7 181
pályázatokból származó intézményi működési és felhalmozási bevétel (fordított ÁFA bevétel, visszaigényelt felhalmozási ÁFA)	61 655
összesen	1 440 061

A költségvetési bevételeken belül az Igazgatóság intézményi működési bevételei 2014. évben 398 millió forintot tettek ki, amely az előző évhez viszonyítva nem mutat jelentős eltérést. A bevételek összetételét tekintve a legnagyobb részarányt a lábonálló fa értékesítéséből származó bevétel képviseli (27%), további 16%-ot képviselnek a bemutatóhelyek bevételei, amely az elmúlt évek visszaesését követően 9%-os növekedést mutat. A védett természeti területek bérleti díjai 17%-ot, pályázatainkhoz kapcsolódó fordított ÁFA és egyéb bevétel 16% tesz ki.

A támogatásértékű bevételek és államháztartáson kívülről átvett pénzeszközök 1.459 millió Ft-ot tettek ki. Jelentős mértéke Igazgatóságunk nemzetközi és hazai természetvédelmi pályázatainak, illetve a közmunka program támogatásából adódott. A támogatásértékű bevételek közt a pályázati források mellett a vagyonkezelés kiadásaihoz nagy mértékben hozzájáruló SAPS és nemzeti kiegészítő támogatások (69 m Ft), valamint EMVA források (6,9 m Ft) 5%-os részarányt képviselnek.

A költségvetési támogatásunk az előző évek nagymértékű elvonásait követően, a 2013. évben végrehajtott zárolás mértékével, 17 millió Ft-tal csökkent.

Bevételek		Teljesítés (Ft)
	Intézményi működési bevételek	397 859
	Működési célú pénzeszköz-átvétel	27 449
	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	172 857
	Felhalmozási bevételek	228
	Felhalmozási célú pénzeszköz-átvétel	19 830
	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	1 239 058
Bevétel összesen:		1 857 281
Költségvetési támogatás	Működési	348 939
	Felhalmozási	167 000
Támogatás összesen:		515 939
Maradvány felhasználás		227 339
Összes bevétel		2 600 559

10.3.Vagyon

10.3.1.Befektetett eszközök

Vagyonunk a 2013. évihez képest bruttó és nettó értékben is 22%-kal emelkedett. A növekedés főként a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztéseknek köszönhető.

A KEOP „Élőhelyrehabilitációs célú mederkotrás a Rezéti-Duna területén” megnevezésű projekt keretében a mederkotrás projektrészre vonatkozó közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevővel 2013.évben megkötésre került vállalkozási szerződés szerint a kivitelezés elkezdődött és a mintegy 132 millió forintos részteljesítéssel folyamatban van.

2013. évben a Vidékfejlesztési Minisztérium „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű, 20/02/09/fejezeti kezelésű előirányzata terhére biztosított keretösszeg 2014. évi maradvány összegéből Érsekcsanád, Szentborbás, Curgó, Tótújfalu, Porrogszentkirály, Szeremle, Németskér, Lakócsa, Csokonyavisona országos jelentőségű védett természeti területén lévő

ingatlanok kapcsán kártalanításra jogosult személyek kártalanítására és az ingatlanok egyidejű állami tulajdonba vételére került sor mindösszesen 102.956,- eFt értékben.

2014. évben tovább folytatódtak a kártalanítások az 1613/2014. (XI.4.) számú Kormányhatározat kapcsán Igazgatóságunk részére a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállítása érdekében átcsoportosításra került 180 millió forint költségvetési támogatásnak köszönhetően. E keret terhére 2014.évben mindösszesen 96.681 eFt összeg került kifizetésre a kártalanításra jogosultak részére a Hosszúhetény 0193 hrsz országos jelentőségű védett természeti területén lévő ingatlanok kapcsán.

DDOP „Ős-Dráva ökoturisztikai látogatóközpont és bemutatóhely Cún-Szaporcán” c. projekt keretében egy az Ormánságot, az Ős-Dráva Programot, az ökológiai gazdálkodást és szemléletet ismertető ökoturisztikai látogatóközpont felépítése, őshonos növénybemutató és állatbemutató telep kialakítása van folyamatban Szaporcán. A pályázat 2015. évben lezárul.

Megnevezés		Bruttó érték	Érték-csökkenés	Nettó érték
Vagyoni értékű jogok		46 550	43 216	3 334
Szellemi termékek		113 421	69 584	43 837
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Földterület	1 827 129	15	1 827 114
	Telek	51 518	0	51 518
	Épület	1 279 763	174 849	1 104 914
	Építmény	2 366 937	237 848	2 129 089
	Erdő	75 808	0	75 808
	Halastó	25 402	11 137	14 265
	Vagyoni értékű jog	6 965	1 501	5 464
Gépek, berendezések, felszerelések	Ügyviteli	71 748	52 542	19 206
	Egyéb	398 611	258 404	140 207
	Járművek	262 159	174 853	87 306
Tenyészállatok		41 958	27 721	14 237
Beruházások, felújítások		1 066 745	0	1 066 745
Összesen		7 634 714	1 051 670	6 583 044

10.3.2. Forgóeszközök

Igazgatóságunk forgóeszköz állománya 82 179 e Ft-ot tett ki 2014.12.31-én.

A készletek közül a legnagyobb részarányt a Kölkedi-, Nagydorogi- és Drávaszentesi állattartó telep növendékállatainak (szürkemarha, mangalica, racka, cikta juh) állománya adja 46 m Ft értékben.

A vásárolt készleteken (18,7 mFt) belül a legnagyobb hányadot a bemutatóhelyeken értékesítésre váró kiadványok és ajándéktárgyak év végi állománya adja (12 m Ft).

Továbbá a késztermékek közül az állatállomány takarmányozására szolgáló szalma és szénabála értéke 17 m Ft.

Megnevezés	állományi érték (e Ft)
Vásárolt készletek	18 743
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	17 409
Növendék-, hízó és egyéb állatok	46 027
Értékpapírok	0
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök	82 79

10.4.Épületek

Az épületek körében a 2014. évben jelentős bővülés történt. A KEOP „Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése” megnevezésű projekt keretében a 2013.évben elkezdett Nagydorog 016 hrsz alatti ingatlanon lévő állattartó telep épületeinek bővítése, átalakítás, felújítása valósult meg. A beruházás részeként gépszín, ciszterna került kialakításra, a terménytároló, a gondozói szállás, a hodály, a kos szállás, a villamoshálózat felújítása, bővítése, napkollektor és szélkerék beüzemelése valósult meg.

A „Two rivers and one hill” IPA projekt keretében az Igazgatóság drávai területén található vízvári épületének átalakítása ökoturisztikai központtá, a szentborbási oktatási központ melléképületének felújítása, a Dráva Kapu Bemutatóközpontban madárrepatrióló építése, valamint a Boki-Dunán található halászati bemutatóhely fejlesztése valósult meg.

DDOP „Ős-Dráva ökoturisztikai látogatóközpont és bemutatóhely Cún-Szaporcán” c. projekt keretében felépült az Ormánságot, az Ős-Dráva Programot, az ökológiai gazdálkodást és szemléletet ismertető ökoturisztikai látogatóközpont, valamint az állatbemutatót kiszolgáló épületek, melléképületek. A használatbavételi engedély 2015.évben várható.

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	4	
Bemutatóhelyek épületei	6	
Állattartó épület	6	
Egyéb állattartó építmény	19	2
Tanya	1	

10.5.Eszközök

Az eszközállományunk bővülése szinte teljes mértékben pályázati forrásból valósult meg.

A „Two rivers and one hill” IPA projekt keretében a Őrtilos, Vejti vízi túra útvonalon, valamint a Béda-Karapancsa Tájegységben, a Boki-Duna halászati bemutató területén, vízvári vendégháznál, továbbá a kölkedi Gólya Múzeumnál padok, kerti rönkpad garnitúrák kihelyezésére került sor. Beszerzésre és telepítésre került a drávaszentesi Dráva Kapu bemutató-

központba egy darab golyamegfigyelő kamera. A projektből megvalósulhatott a vízvári Oktatói Központ berendezéseinek beszerzése.

A KEOP „Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése” megnevezésű projekt keretében a Nagydorogi állattartó telep építési beruházás részén felül jelentős volt az eszközállomány bővítése is 2014.évben. Többek között beszerzésre került egy Merlo típusú önjáró rakodógép, egy Valtra erőgép pótkocsikkal, és az ahhoz kapcsolódó egyéb mezőgazdasági gépekkel (rendképző, bálacsomagoló, bálázó) bővült az Igazgatóság eszközállománya.

Közmunkaprogram keretében 6 db adapteres kasza, 5 db motorfűrész, 1 magassági ágnyeső, 1 db gödörfúró és egy utánfutó került beszerzésre.

Ős-Dráva program keretében a kiállítás berendezési tárgyai, interaktív eszközei, környezeti nevelési eszközök, az állatbemutató eszközei, a terület kezeléséhez 1 db traktor és egy rakodógép, a tanösvény elemek, egy 9 személyes mikrobusz, 14 db kenu, 25 db kerékpár, beszerzése történt meg.

Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	51	7
Kezelési tevékenység kisgépei	82	13
Terepjáró	11	
Személygépjármű	20	
Motorkerékpár	8	
Kerékpár	89	25
Vízjármű	79	14
Videokamera	11	3
Digitális fényképezőgép	25	5
Hagyományos fényképezőgép	16	0
Spektív	19	3
Kézi távcső	78	15
Számítógép, notebook	124	11

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

Tettye Oktatási Központ - Pécs

A Tettye Oktatási Központban változatos természetismereti programokat kínálunk mindenkinek az óvodás korcsoporttól a felnőttekig. A tudás megszerzésére vágyókat 2 db 30 fős multimédiás oktatóterem, izgalmas szemléltetőeszközök és felkészült oktatók várják.

Dráva Kapu Bemutatóközpont – Barcs-Drávaszentes

A bemutatóközpontban megtekinthető a Dráva folyó természeti értékeit bemutató kiállítás. A központ érdekessége az őshonos háziállat bemutató, ahol rackákat, mangalicákat tekinthetnek meg az érdeklődők. A központ 80 fős konferenciaterme nagyobb rendezvények lebonyolítására is alkalmas.

Szentborbási Oktatási Központ

2010-ben az IPA Magyarország-Horvátország „Kétnyelvű környezeti nevelés a Dráva-medencében” elnevezésű projekt keretében az épület Oktatási Központtá alakítására került sor. A Központ környékén egy kétnyelvű (magyar és horvát) tanösvény segíti a látogatókat a természeti értékek megismerésében.

Ős-Dráva látogatóközpont

2014. augusztusában az Igazgatóság átvette a kivitelezőtől az Ős-Dráva Látogatóközpontot, amely a DDNPI projektjeként, a DDOP Komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása pályázati konstrukció keretében, 1038386480 Ft támogatással épült meg. Ezek után történt meg az eszközök beszerzése, valamint a kiállítás és a szakmai tartalmak véglegesítése.

A látogatóközpont az Ormánság természeti értékeit és hagyományait ismerteti meg a látogatókkal. A látogatóközpont kiállítással, 60 fős multimédiás oktatóteremmel, állattartó majorral és három tanösvénnyel várja a közönséget.

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

Az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata helyszínén kialakított emlékhely 2012 óta hivatalosan a Nemzeti Emlékhely rangot viseli. Az emlékhely rendszeresen ad otthont különböző rendezvényeknek, melyek a csatát és történelmi korszakát idézik meg, a hősokról való méltó megemlékezést szolgálják. A rendezvények tematikája: idegenvezetések a sírkertben, előadások hadtörténész közreműködésével, korhű fegyverek másolatainak bemutatója, történelmi játsszínházak gyerekeknek, íjászat, rendhagyó idegenvezetések a Múzeumok Éjszakáján. 2014-ben sor került a Szulejmán nyomában című több hónapon át tartó családi vetélkedősorozat záró fordulójára és díjátadójára is.

Nagyharsányi Szoborpark

A Szársomlyó egykori kőfejtőjében 1967-ben létesítettek alkotótelepet fiatal pécsi szobrászművészek, majd később külföldi művészek is bekapcsolódtak az alkotó munkába. A környékből származó kőből, a szabad ég alatt készült művek szinte életre kelnek a szoborparkban. A szobrok többsége nonfiguratív: magányos tömbök, csavart oszlopok, furcsa bálványok, óriások játékszereire emlékeztető kövek.

A Szoborparkban 2014-ben új programsorozat vette kezdetét: A Művészet a természetben program során a látogatók művészettörténész szakember segítségével járhatják ismerhetik meg a Szoborparkot.

11.1.2.Tanösvények

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a működési területén összesen 16 db tájékoztató táblákkal felszerelt tanösvényt kezel.

Igazgatóságunk az alábbi táblás tanösvényeket kezeli:

Bárányfoki tanösvény, Nyéki-Holt-Duna tanösvény, Nagypartosi tanösvény, Órtilos Dráva-ártér tanösvény, Drávaszentesi Üde rétek tanösvény, Barcsi Borókás tanösvény, Csomoros-sziget tanösvény, Kormorános-erdő tanösvény, Boros-Dráva tanösvény, Ártéri tanösvény, Vasút-oldali túraútvonal, Vár-völgyi Geológiai tanösvény, Orfúi Vízfő tanösvény, Vén Fák ösvénye, Bőköz tanösvény, Kenderáztató tanösvény

2014-ben létrehozott táblás tanösvények:

- Kenderáztató tanösvény (Kelet-Dráva TE)

E-tanösvények:

- Ammonitesz tanösvény (korábbi Templom-hegyi tanösvény),
- Denevér tanösvény,
- Fekete harkály tanösvény,
- Kövirózsa tanösvény (korábbi Jakab-hegyi tanösvény),
- Tőzike tanösvény
- Cikta tanösvény
- Eltűnt puszták nyomában
- Ürge tanösvény (korábbi Ürge-mező tanösvény)

2014-ben létrehozott e-tanösvények:

- Kismély-völgyi Pro Silva tanösvény (korábban táblás)
- Óbányai Pro Silva tanösvény (korábban táblás)

2014-ben megszűnt tanösvények: Újmohácsi tanösvény, Mérus-erdő tanösvény, Erzsébet-sziget tanösvény, Szeremlei Holt-Duna tanösvény, Babócsai Basa-kert tanösvény
(A tanösvények megszüntetésére a táblák rossz állapota miatt volt indokolt. A tanösvények e-tanösvényekké alakítása tervezett.)

11.1.3.Egyéb bemutatóhelyek

- Pintér-kert Arborétum - Pécs
- Tettyei Mésztufa-barlang - Pécs
- Abaligeti-barlang
- Denevérmúzeum - Abaliget
- Mészégető-források barlangja - Orfű
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely
- Fehér Gólya Múzeum – Kölked
- Nagyharsányi Szoborpark

Bemutató területek

- Boki-Duna halászati bemutató – Kölked
- Zselici Csillagoségbolt-park
- Szársomlyó Természetvédelmi Terület

2014-ben IPA pályázatból befejeződött a Boki-Duna halászati bemutató új elemekkel (tűzrakóhely, stég, jégverem) való kiegészítése.

11.2.Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1.Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

Az Ős-Dráva Látogatóközpontot 2014 augusztusában vette át az Igazgatóság a kivitelezőtől. A Szaporcán található látogatóközpont 2015 tavaszától várja a látogatókat kiállítással, tanösvényekkel, multimédiás oktatóteremmel, bérelhető sporteszközökkel, garantált és előzetes egyeztetés alapján kérhető ökoturisztikai és környezeti nevelési programokkal.

11.2.2.Szakvezetési túrák

2014-ben 116 előre meghirdetett programja volt a DDNPI-nek (túrák, előadások, jeles napok, beszélgetések, stb.). Ezen kívül az önkormányzatokkal, szolgáltatókkal, civil szervezetekkel, oktatási intézményekkel való, folyamatosan bővülő együttműködéseknek köszönhetően számos kitelepülésen, rendezvényen, táborban kéri szolgáltatásainkat (2014-ben több, mint 40 alkalom). Több környezeti nevelési verseny és pályázatot bonyolítottunk le.

11.2.3.Erdei iskolák

Igazgatóságunk nem működtet erdei iskolát

11.2.4.Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Nem releváns

11.2.5.Kiadványok

Új kiadványokat nagyrészt pályázati forrásból tudunk megvalósítani, 2014-ben az alábbiakat készítettük el:

- Ökoturisztikai programajánló 5500 db,
- Béda-Karapanca leporello 10.000 db (magyar, angol és horvát nyelven)
- Dráva térkép 10.000 db (magyar, angol és horvát nyelven)
- Külső-Somogyi kirándulások 5000 db
- Ős-Dráva Látogatóközpont leporello 10.000 db (magyar, angol, német és horvát nyelven)

11.2.6. Látogatóstatisztika

A látogatószám (bemutatóhelyek, oktatás, szakvezetések, garantált programok) az országos tendenciáknak megfelelően növekedett, 128.126 fő volt a regisztrált szám. Ez az előző évhez képest kb. 15%-os növekedést jelent.

A nemzeti park igazgatóság ökoturisztikai bemutatóhelyek regisztrált látogatói (2014)				
Bemutatóhely neve	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Belépőjegy ára (től-ig; Ft)
1 Pintér-kert Arborétum	2 992	437	3 429	400 Ft/fő
2 Tettyei Mésztfu-barlang	11 251		11 251	550-800 Ft/fő
3 Mészégető-források barlangja (barlangi kalandtúra)	32	2	34	5300 Ft/fő
4 Abaligeti-barlang	41 482	1 821	43 303	800-1000 Ft/fő
5 Denevérmúzeum	19 563	1 194	20 757	350-450 Ft/fő
6 Mohácsi Nemzeti Emlékhely	14 208	602	14 810	1000-1500 Ft/fő
7 Dráva Kapu Bemutatóközpont (Drávaszentés)	717		717	300-500 Ft/fő
8 Fehér Gólya Múzeum	2 540	549	3 089	250-500 Ft/fő
9 Nagyharsányi Szoborpark	6 109	108	6 217	250-400 Ft/fő
10 Boki-Duna halászati bemutató	396		396	900-2900 Ft/fő
Regisztrált látogatók összesen:	99 290	4 713	104 003	

A nemzeti park igazgatóság ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2014)				
Szolgáltatástípus	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Szolgáltatás ára (től-ig; Ft)
Szakvezetéses túra (nem előre meghirdetett)				500-2900 Ft/fő
gyalogos túra	2 812		2 812	
fotos túra	12		12	
kerékpáros túra	178		178	
kenutúra a Dunán	539		539	
kenutúra a Dráván	1 010		1 010	
Előre meghirdetett (garantált) túra	1 305	41	1 346	500-2200 Ft/fő
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	27	2 292	2 319	550-1500 Ft/fő
Természetismereti oktatás, előadások	13 018	2 085	15 103	250-1000 Ft/fő
Erdei iskolai program, természetvédelmi tábor	199		199	500-16000 Ft/fő
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)	125	297	422	550-1500 Ft/fő
Regisztrált igénybevevők összesen:	19 225	4 715	23 940	

Szálláshelyek nemzeti park igazgatósági működtetésben (2014)		
		Ár (től-ig; Ft)
Szállóvendégek száma (fő)	183	200-3000 Ft/fő
Vendégéjszakák száma (fő)	449	

Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen:	127 943
Szállóvendégek	183
Mindösszesen	128 126

11.3. Társadalmi kapcsolatok

A Vidékfejlesztési Minisztérium révén is számos rendezvényen, kampányban vettünk részt (Magyar Nemzeti Parkok Hete, Utazás Kiállítás, FeHoVa, stb.)

Békalencse című havonta megjelenő hírlevelünk alkalmanként több mint 5000 címzetthez (önkormányzatok, civil szervezetek, egyéni turisták, szolgáltatók, sajtó, stb.) jut el. A központi honlapunk naponta többször frissül, ezen kívül hat bemutatóhelyünknek külön honlapját tarjuk karban. Több bemutatóhelyünknek és a DDNPI-nek Facebook oldalakon keresztül is megismerhetők szolgáltatásai.

Sajtó megjelenés száma: nyomtatott 150 db, internetes megjelenés 500 db, TV, rádió: 130 db

11.4. Tervezett fejlesztések

Igazgatóságunk fejlesztési stratégiájában ökoturisztikai és környezeti nevelési területen az alábbi fejlesztéseket tervezi megvalósítani a következő 7 évben:

- Kikerics Panoráma ösvény kialakítása a Szársomlyón és a Nagyharsányi Szoborpark felújítása
- Mecseki látogatható barlangok látogató-infrastruktúrájának fejlesztése
- Bédai látogatóközpont kialakítása
- Dráva menti vizitúra táborhelyek infrastruktúrájának fejlesztése
- Gemenci látogatóközpont kialakítása

11.5. Fontosabb események

- Barlangok Hónapja - március
- Szulejmán nyomában vetélkedősorozat - a Pécsi Kulturális Központ, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Janus Pannonius Múzeum közös szervezésében
- Föld Napja a Tettyén
- Május 10:TeSzedd! Önkéntesen a tiszta Magyarországért
- Herman Ottó Emlékév kapcsán: Erdőlakó madarak nyomában – Jelvénygyűjtő túra május 17-én
- Június 21.Barlangok Napja – Abaliget
- Nyitórendezvény: Élőhelyrehabilitációs célú mederkotrás a
- Rezáti-Duna területén a KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0008 pályázat
- Augusztus 29. - Megemlékezés a mohácsi csata 488. évfordulóján
- Barcsi Borókás védetté nyilvánításának 40. évfordulóján emléktábla avatás
- VII. Dél-Dunántúl Zöld Szigetei - Természetvédelmi és Vidékfejlesztési Konferencia Külső-Somogyért című tanácskozás.
- Geotóp Nap

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

A programban érintett települések: Pécsvárad, Pécs, Mohács, Siklós, Hosszúhetény, Drávaszentes/Barcs, Vízvár, Bélavár, Kaposvár, Marcali, Ócsény, Németkér, Paks, Csurgó, Szekszárd

A program összes költsége: 74.113.725 Ft

- ♦ A támogatás ideje alatt a foglalkoztatottak létszáma: 68 fő

Költségek megnevezése	Megítélt támogatási összeg	Ténylegesen felhasznált összeg
Költségek (I.)		
1. Foglalkoztatni kívánt álláskeresők bére	58.111.306	57.577.416
2. Foglalkoztatni kívánt álláskeresők járuléka	7.844.969	7.773.150
3. Foglalkozás-egészségügyi vizsgálat költsége	133.000	129.200
4. A munkába járással kapcsolatos utazási költség-térítésről szóló jogszabály szerint a munkaadót terhelő utazási költség	850.000	826.544
5. Munkaruha és egyéni védőeszközök költsége	1.233.000	1.233.000
6. Közfoglalkoztatottak szállításának költsége	1.907.000	1.891.345
7. Kis értékű tárgyi eszközök összesen:	178.056	178.056
8. Tárgyi eszközök költsége	3.856.394	3.856.394
9. Szervezési, irányítási költségek		
Összesen A (1+8 sor):	74.113.725	73.465.105
Programban foglalkoztatni kívánt álláskeresők bére és járuléka összesen 1+2 sor	65.956.275	65.350.566

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága a BAM/01/001073-2/2014 hatósági szerződés számú közfoglalkoztatási program keretében a 2014.05.01- 2015.02.28-ig terjedő időszakban az átlagot tekintve 68 fő munkanélküli foglalkoztatását valósította meg.

Az Igazgatóság működési területén számos olyan természeti terület található, amelynek fenntartása jelentősebb munka- és emellett kisebb mértékű eszközigénnyel jár, ami intézményi költségvetésünkben nem vagy kizárólag más szakmai feladatok háttérbe szorítása révén fedezhető. A közfoglalkoztatási program ezeknek a feladatoknak az ellátásában nagymértékben segítséget nyújtott intézményünknek.

Az erdőművelési ágú területeken nagy mennyiségű élőmunkára van szükség. A vadkerítések karbantartása, építése, erdőművelési, ápolási feladatok ellátása, a karbantartás feladatainak az ellátása a közfoglalkoztatási program segítségével valósulhatott meg.

Állatbemutató helyeinken feladatként szerepelt az állatgondozási tevékenység napi feladatainak az ellátása, a legeltetés, a gondozási feladatok elvégzése.

Bemutatóhelyeinken karbantartási, fenntartási munkálatok elvégzése, parkgondozási, kertészeti feladatok megvalósítása.

A gyepek kaszálása, a gyeprekonstrukciós munkák elvégzése mellett az allergén növények visszaszorítása kiemelt feladatként szerepelt.

A kezelésben lévő területeken az illegálisan lerakott hulladék összegyűjtése, az élőhely területek karbantartása, tisztítása, a tanösvények nyomvonalának, infrastruktúrájának rendben tartása valósult meg.

12.3. Tapasztalatok

Gyakorlatilag elmondható, hogy az Igazgatóság működése már nem képzelhető el a közfoglalkoztatottak nélkül. Szerepük nagyon jelentős a természetvédelmi kezeléseket sorában. A

programban részt vevők nélkül a munkaigényes, aprólékos feladatok nem, vagy csak komoly anyagi ráfordítással hajthatóak végre. Elmondható, hogy vannak olyan települések, ahol nagyon kellene a munkaerejük, de a megfelelő emberek megtalálása szinte lehetetlen feladat. Komoly segítség az is hogy, bizonyos mennyiségű eszközt is meg tudunk vásárolni a programok költségéből. A felsőfokú végzettségű munkaerő bevonása miatt szerencsés lenne egy az eddigieknél kicsit magasabb új bérkategória bevezetése.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

A korábbi évekhez hasonlóan 2014-ben is folytatódott a szakmai együttműködés a Magyar Madártani és Természetvédelmi egyesülettel, elsősorban madártani kérdésekben, új előfordulások, állomány nagyságok egyeztetése témakörben. A WWF Magyarországgal a Life Old-Drava keretében működünk együtt, ahol a partnerszervezet a kommunikációs feladatok ellátásáért felelős. Ugyancsak ebben a pályázatban dolgozunk együtt a Somogy Megye Horgászegyesületek Szövetségével is.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálat a hatósági jogkörrel nem rendelkező szervezetek közül a Baranya Megyei Polgárőr Szövetséggel tart kapcsolatot. Szakmai oktatásukban, vetélkedők lebonyolításában segítettek a természetvédelmi őrök.

Dráva mentén Somogy Megyei Horgászegyesületek Szövetsége - akik a Dráva halászati kezelői- halőreivel közösen kétheti gyakorisággal tartunk területellenőrzést.

Több egyesülettel, civil szervezettel végzünk közös munkát: Magyar Madártani Egyesület, Ökocsiga Egyesület, Szedresi Sziget Egyesület, stb.

Együttműködő szervezetek a Duna mentén:

MME bajai és szekszárdi helyi csoportja

MME Gyűűzőközpont

Baja Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület

Kaposvári Egyetem

Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány

Bajai és Mohácsi Rendőrkapitányságok, Vízügyi Rendészeti Őrsök

- MME helyi csoportjai
- Fekete István Irodalmi Társaság, Ajka
- Dombóvári Fekete István Kulturális Egyesület
- Berkesdi Fekete István Általános Iskola

14. Belföldi és külföldi együttműködés

A Life Old-Drava pályázat keretében Horvátország területéről partnerként működünk együtt az alábbi szervezetekkel : Municipality of Pitomaca (HR), Virovitica-Podravina County's Regional Development Agency (HR), Public institution for management of protected natural values in Virovitica-podravina County (HR).

A Three Rivers-One Aim IPA pályázatban az alábbi horvát szervezetekkel dolgozunk közösen: Public institution for management of protected natural areas and ecological network of

Virovitica-Podravina County, Public institution agency for management of protected natural values in Osijek-Baranja County, Međimurje Nature - Public Institution for the Protection of Nature, Public Institution for Management of Protected Natural Values in the Area of the Koprivnica-Križevci County, Public Institution for Protected Natural Values Management in Varazdin County, Public institutions for managing protected natural values Vukovar-Srijem County

Az Európai Régió kiterjedésében legjelentősebb együttműködésünk a DANUBEPARKS Association, amellyel közösen két jelentős projektet hajtottunk végre, valamint tervezzük a következő évekre szóló szakmai együttműködéseket is. Buchert Eszter általános igazgatóhelyettes a DANUBEPARKS Association elnökhelyetteseként, Parrag Tibor természetmegőrzési osztályvezető pedig vezető szakértőként segíti a nemzetközi együttműködés munkáját.

További szakmai együttműködéseink:

- Kopacki rit Nature Park, Papuk Nature Park, Zelenij Osijek szervezetekkel IPA határon átnyúló ökoturisztikai projektek lebonyolítása
- Horvát Madárgyűrűző Központtal közösen sasszinkron, madárgyűrűzések lebonyolítása
- EuroNatur „Európai Gólyás települések Hálózata” – Nagybjom partnerszervezeteként (spanyolországi konferencia részvétel, valamint az EuroNatur bonyolításában a svájci Ciconia Foundation élőhelyfejlesztési pályázatán való sikeres részvétel).
- Együttműködés a törökkoppányi Völgy Hangja Egyesülettel és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal a „VII. Dél-Dunántúl Zöld Szigetei – Konferencia a Külső-Somogyért” tanácskozás szervezésében és lebonyolításában (Törökkoppány 2014.09.24.).
- Együttműködés a Völgy Hangja Egyesülettel a Koppány-mente Natúrpark létrehozásában.
- Együttműködés az alsómocsoládi székhelyű Hét-patak Gyöngye Natúrpark működtető szervezetével közös rendezvény lebonyolításában (Nemzeti parkok és Natúrparkok ízei).
- Szoros szakmai együttműködés a baranyai, tolnai és a Somogy megyei Vadászkarák szervezeteivel.
- Szakmai együttműködés a Pécs város erdeit kezelő BLOKOM Nkft-vel, KEOP pályázat lebonyolításában (bálványfa irtás) és közös tanösvény kialakításában (Kismély-völgyi Pro Silva e-tanösvény).
- Szakmai együttműködés a Pro Silva Hungaria Egyesülettel terepi programok lebonyolításában.
- Szakmai együttműködés a nyugat-mecseki tavak mentén végzett békamentésben az MME Baranyai HCS-val.

15. Ellenőrzés

No	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa, célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	„A gazdálkodási jogkörök szabályozása.” Az operatív gazdálkodási jogkört gyakorló feladatai.	<p>1. Az Igazgatóság feladatainak, munkaköreinek áttekintése, az optimális munkaerőkapacitás kihasználtságához a feladatstruktúra átgondolása, a szükséges létszám meghatározása és ezek alapján a megnövekedett feladatokhoz szükséges munkaerő létszám biztosítása a jogszabályi keretek és a pénzügyi lehetőségek figyelembe vétele mellett</p> <p>2. A szakmai teljesítésigazolás rendjének áttekintése, a szükséges változások végrehajtása, illetve annak átvezetése a szabályzatokon</p>
2.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság működési bevételeinek, és a sajátos bevételeknek a teljesítése.	<p>1. A nehézségek ellenére a gazdálkodás mindkét évbe szabályos, az intézmény működése zavartalannak mondható. Ez nagyrészt a támogatásoknak, pályázati bevételeknek köszönhető.</p> <p>2. Az Igazgatóság követelésállománya jelentős, 360 napon túli kintlévőségek is előfordulnak. A követelésbehajtás módszerének áttekintése, hatékonyabb intézkedések bevezetése alkalmazása</p>
3.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	A Tettyei mésztufa barlang vállalkozó általi üzemeltetése, működtetése.	A barlangot üzemeltető vállalkozó utasítása az Üzemelési Napló teljeskörű és precíz vezetésére. Írásbeli utasítás kiadása.
4.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	A személyi-, dologi-, beruházási-, felújítási kiadások teljesítése.	1.A nehézségek ellenére a gazdálkodás mindkét évbe szabályos, az intézmény működése zavartalannak mondható. Ez nagyrészt a támogatásoknak, és a minden megtakarítási lehetőséget megragadó gazdálkodásnak köszönhető

				2. Különböző pályázati konstrukciókban beadandó pályázatoknál a projektmenedzsment során igénybe vehető személyi költségek kihasználása, a létesítmények esetében a fenntarthatóság szempontjának érvényesítése. A működtetésre és a költségek megszorítására irányuló döntések folyamatos felülvizsgálata. Az intézményi működési bevételek növelésére irányuló intézkedések meghozatala
5.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	Kötelezettségvállalási előirányzatok kezelése.	A kötelezettségvállalások rendje szabályos, a megrendelések visszaigazolása az esetek többségében megtörténik, de e téren vannak hiányosságok.
6.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	Vagyongazdálkodás utóellenőrzése	.A 12/2012 (VI.) VM utasítás tartalmazza a "Vagyonkezelési Szabályzatot", amelyet az Igazgatóság dolgozói magukra nézve kötelezőnek tartanak, és eszerint végzik feladataikat. A hiányzó dokumentumokat pótolták.
7.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	A belső kontrollrendszeren belül a monitoring rendszer utóellenőrzése	Az Igazgatóság az Ámr. előírásainak megfelelően írásban dokumentálta a monitoring stratégiát. A nyomonkövetési stratégia kiterjed minden szervezeti egységre, minden funkcióra.
8.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	A személyi juttatásokkal való gazdálkodás, és a kapcsolódó munkaadót terhelő kötelezettségek utóellenőrzése	A szabályzatok aktualizálása a törvényi változásoknak megfelelően aktualizálása megtörtént.

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

A Barcsi-Ó-Dráván elindult a határon átnyúló Life Old-Dráva pályázat, célja a holtág vízellátásának javítása valamint a ligeterdők természeti állapotának megőrzése, fejlesztése.

A Belső-Béda holtágon elindult a Three Rivers-One Aim Horvát-Magyar IPA pályázat előkészítési munkája, közbeszerzés lefolytatása. Megindult az Élőhelyrehabilitációs célú kotrás s Rezéti –Duna területén című KEOP pályázat kivitelezési munkálata. Megkezdjük a földtani alapszelvények védetté nyilvánításának előkészítését. Elkezdődtek az „Élőhelyrekonstrukciók a DDDNPI működési területén” pályázat kivitelezési munkálatai.

Figyelemmel kísértük a fokozottan védett madárfajok költését, a fészkek állapotát, és az erdőgazdálkodóval történt folyamatos egyeztetéssel biztosítottuk a költségek zavartalanosságát.

A Gemenc Zrt. Pandúri Erdészetének védett területet érintő részterületén -7 évre szóló- átmeneti erdőtervezés történt, melyben aktívan részt vettünk mind a területbejárásokon, mind az erdőrészlet szintű tárgyalásokon. Az átmeneti erdőterv a természetvédelmi érdekek figyelembe vételével elfogadásra került.

Részt vettünk a közmunkaprogram lokálisan jelentkező feladatainak elvégzésében.

A 2014-ban megszervezésre került TeSzedd! akcióban részt vettünk.

Vízitúra és gyalogos túra programokat szerveztünk, valamint programokat kínáltunk a természetfotózás területén is.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálat 32 természetvédelmi őrrrel nyolc tájegységben tevékenykedik. A hatósági őrzési, ellenőrzési munkát folyamatosan végezték a természetvédelmi őrok, aktívan kivették a részüket a nem hatósági feladatellátásban is.

A Természetvédelmi Őrszolgálat folyamatosan kapcsolatot tart a társhatóságokkal, valamint aktívan részt vesz az igazgatóság nem hatósági feladatellátásban.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre

Alapfeladataink ellátása:

- Védett erdőterületek rehabilitációjának folytatása a saját vagyonkezelés keretében
- Hatósági ellenőrzések folyamatos biztosítása a védett és a Natura 2000-es területeken
- Régészeti lelőhelyek folyamatos ellenőrzése
- A 2014-2020 Európai Unió pénzügyi tervezési időszakra vonatkozóan az Igazgatóság fejlesztési stratégiájának kidolgozása, együttműködés a tervezésben a szakminisztériumokkal (VM, EMMI), megyei tervezőkkel és a PANNON EGTC-vel

A folyamatban lévő pályázataink megvalósítása, lezárása:

- Barcsi-Ó-Dráván határon átnyúló Life Old-Dráva pályázat
- A Belső-Béda holtágon elindult a Three Rivers-One Aim Horvát-Magyar IPA pályázat keretében a kivitelezési munkák elvégzése, ennek során több mint 5000 régi stég eltávolítása és 60 új építése.
- Megindult az Élőhelyrehabilitációs célú kotrás s Rezáti –Duna területén című KEOP pályázat kivitelezési munkáinak befejezése, ami során mintegy 200.00 köbméter hordalék kerül eltávolításra a mellékágból.
- Az Élőhelyrekonstrukciók a DDDNPI működési területén pályázat kivitelezési munkálatainak lezárása, ennek keretében vízvisszatartó mőtárgyak építése a Dunaszentgyörgyi-láperdő TT területén, a Rigóci-halastórendszer felújítása, vizes élőhely kialakítása a dráveszentesi mocsárréten.
- A Mura-Dráva-Duna Határon- átnyúló Bioszféra Rezervátum keretében harmonizált biológiai monitoring végzése elsősorban a Dráva vidékén.
- Ős-Dráva látogatóközpont kialakítása c. pályázat lezárása

Továbbá:

- A Gemenc Zrt. Bátaszéki Erdészetének NATURA 2000 területet érintő területén erdőtervezésre kerül sor, melyben a természeti értékek, a jelölő élőhelyek és fajok védel-

me érdekében részt veszünk. A Gemenc Zrt. Hajósi erdészetének védett területet érintő részterületén átmeneti erdőtervezésre kerül sor, amelyben szintén részt veszünk.

- A Gemenci és Béda-Karapancai Tájegység területén 2015-re nézve fontos cél a tájegységekre jellemző védett növények további feltérképezése, az adatok térinformatikai rendszerben történő rögzítése, valamint az állomány védelme érdekében szükséges korlátozások erdőtervekben történő megjelenítése és érvényesítése.
- A halgazdálkodási vízterületek NP-t érintő részeire koncepció kidolgozása, a jövőbeni hasznosítási pályázatok természetvédelmi feltételeinek meghatározásához.
- A Béda-Karapanca Tájegység területén, a bédai területrész mentett oldali vízrendszereinek egységes vízutánpótlási koncepciójának kidolgozása.
- A Természetvédelmi Őrszolgálat részére képzés: Valamennyi érintett megyei régészeti felügyelővel a régészeti lelőhelyek őrzésével kapcsolatos jogszabályi változások bemutatása
- Lőgyakorlati kiképzés: Minden évben november végén, vagy december elején hajtjuk végre a kötelező lőgyakorlatot. Ennek helyszínt, lőteret, valamint lövészetet felügyelő személyt a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság biztosít
- Egyenruha beszerzések: 2015-ben az egyenruházati hiánypótlást, valamint a sérült, elhasznált védőruházat /gumicsizma, esőruha/ cseréjét tervezzük.

Mellékletek

Az állami tulajdonban és a nemzeti park igazgatóságok vagyonkezelésében lévő földrészletek

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

2014.06.30

időpont szerinti állapot

Az adatlapot kitöltő

Ács Lászlóné Erika

Sorszám	Védett/védelemre tervezett terület	Szántó	Rét	Szőlő	Kert	Gyömlőcsős	Legelő	Nádas	Erdő	Kivett	Halastó	Fásított terület	Összesen
1		179,0527	103,7502	0,0000	0,0000	0,0000	305,3307	0,7796	308,4230	57,6867	2,8386	1,7564	959,6179
2	Boronka-melléki TK	49,1071	342,2471	0,0000	0,0000	0,0000	118,3928	0,0000	924,7130	27,8061	48,1012	18,9578	1 529,325
3	Bölcskei-nőszirmos TT	0,0000	33,0489	0,0000	0,0000	0,0000	8,1900	61,6415	7,7270	0,5478	0,0000	0,0000	111,1552
4	Csokonyavisontai fás legelő TT	0,0000	9,6788	0,0000	0,0000	0,0000	46,1583	0,0000	287,8929	7,0452	0,0000	0,0000	350,7752
5	Csombárdi rét TT	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	42,8359	1,8854	0,0000	0,0000	6,7136	0,0000	51,4349
6	Dávodi Földvári tó TT	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	4,1247	18,0122	0,0000	1,7973	50,3916	0,0000	74,3258
7	DDNP	990,3875	1 330,390	0,3722	0,0000	0,7290	1 233,233	194,2545	5 382,817	920,8040	37,9572	11,4767	10 102,42
8	DDNP bővítés (tervezett)	0,0000	1,8504	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	5,0799	1,1777	0,0000	0,0000	8,1080
9	Dél-Mezőföld TK	42,2134	615,0844	0,0000	0,0000	0,0000	812,3313	14,9660	600,5407	140,5335	0,0000	0,0755	2 225,744
10	Dunaszekcsői Lőszfal TT	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,1032	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,1032
11	Dunaszentgyörgyi-láperdő TT	9,3391	64,1566	0,0000	0,0000	0,0000	1,9362	34,5171	218,5367	3,8655	0,0000	0,0000	332,3512
12	Fekete-hegy TT	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	3,4261	0,0000	0,0000	0,0000	3,4261
13	Kapszeg-tó TT	0,0000	38,9238	0,0000	0,0000	0,0000	14,2148	0,0000	12,9732	1,5663	0,0000	0,0000	67,6781
14	Kelet-Mecsek TK	2,5395	76,6354	0,0000	0,0000	0,0000	117,6255	0,0000	579,0246	9,3645	0,0000	0,0000	785,1895
15	Mecsek TK (tervezett)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,1909	0,0000	0,0000	0,1909
16	Mohácsi Történelmi Emlékhely	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	7,5375	0,0000	0,0000	7,5375
17	Mórici-erdő TT (tervezett)	0,0000	66,2431	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,2180	66,7717	3,4949	0,0000	0,0000	136,7277
18	Nagykónyi Erdő TT (tervezett)	0,0000	36,1225	0,0000	0,0000	0,0000	7,4212	0,0000	30,7557	0,3609	0,0000	0,0000	74,6603
19	Nagy-mező - Arany-hegy	0,0000	8,5698	0,0000	0,0800	1,8911	27,2865	0,0000	22,0808	0,4966	0,0000	0,0000	60,4048
20	Nyugat-Mecsek TK	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	94,6218	5,8248	0,0000	0,0000	100,4466
21	Ormánsági TT (tervezett)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	42,5784	0,0000	28,5069	0,0000	0,0000	0,0000	71,0853
22	Pacsmagi-tavak	56,6995	107,9815	0,0000	0,0000	0,0000	0,1480	17,5186	21,1843	4,4384	0,0000	0,0000	207,9703
23	Pacsmagi-tavak TT (tervezett)	17,8414	61,0369	2,2432	0,0000	0,0000	33,6078	0,0000	6,2562	2,0548	0,0000	0,0000	123,0403
24	Szakadati-legelő	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	1,5180	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	1,5180
25	Szársomlyó TT	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	7,5136	0,0000	6,9392	81,0004	0,0000	0,0000	95,4532
26	Szekszárdi-Geresdi dombság TK	0,0000	103,2064	0,1066	0,0000	0,0000	191,5640	0,0000	117,2168	5,3264	0,0000	0,0860	417,5062
27	Villányi Templomhegy TT	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,5045	2,7913	0,0000	0,0000	3,2958
28	Zselici TK	10,8448	16,5575	0,0000	0,0000	0,0000	19,8431	0,0000	98,8159	1,6205	1,9979	0,0000	149,6797
Mindösszesen		1 358,025	3 015,483	2,7220	0,0800	2,6201	3 035,957	343,7929	8 824,808	1 287,332	148,0001	32,3524	18 051,17

Fafajeloszlás

Fafaj	-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	74,94	67,81	102,93	65,63	17,78	38,05	34,15	58,78	62,43	41,94	58,50	622,94	7,1
Kst s	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,01	27,47	6,21	0,42	2,05	4,15	41,31	0,4
Ktt m	8,44	5,76	0,00	16,77	8,73	0,69	0,57	13,65	12,61	22,44	24,14	113,80	2,3
Ktt s	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	1,38	4,37	3,12	3,95	1,01	14,21	0,3
Et	0,00	0,00	1,12	4,15	4,49	15,73	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	25,53	0,5
T össz	83,38	73,57	104,05	86,55	31,00	55,86	63,57	83,01	78,62	70,38	87,80	817,79	10,6
Cs m	14,07	13,47	0,76	7,11	11,30	13,66	4,19	30,46	4,18	23,34	24,31	146,85	2,6
Cs s	0,00	0,00	0,00	0,47	1,24	16,20	4,58	15,07	3,63	12,68	4,02	57,89	1,2
Cs össz	14,07	13,47	0,76	7,58	12,54	29,86	8,77	45,53	7,81	36,02	28,33	204,74	3,8
Bükk m	0,00	1,29	0,54	0,99	5,52	0,00	2,89	15,46	7,63	19,88	32,99	87,19	1,7
Bükk s	0,00	0,00	0,00	0,00	0,53	1,47	0,40	8,99	5,51	5,73	0,85	23,48	0,5
B össz	0,00	1,29	0,54	0,99	6,05	1,47	3,29	24,45	13,14	25,61	33,84	110,67	2,2
Gyertyán	1,25	7,16	16,25	62,43	32,07	34,27	33,26	46,40	17,52	21,36	11,63	283,60	4,2
Akác m	4,87	20,59	81,75	60,51	49,20	16,04	4,71	0,00	0,00	0,00	0,00	237,67	4,3
Akác s	24,79	147,13	268,52	164,75	148,91	145,48	19,30	3,38	1,60	0,00	0,00	923,86	14,3
A össz	29,66	167,72	350,27	225,26	198,11	161,52	24,01	3,38	1,60	0,00	0,00	1161,53	18,7

Juhar	4,09	11,46	13,83	24,35	12,91	7,90	5,29	2,93	1,05	1,62	0,21	85,64	1,5
Szil	10,09	1,19	0,14	4,72	2,21	2,46	1,63	0,51	0,02	0,00	0,05	23,02	0,4
Kóris	32,67	35,91	44,51	81,71	42,05	71,75	55,16	30,32	11,85	7,48	7,00	420,41	5,9
EKL	4,41	2,00	11,99	16,85	10,10	5,76	0,58	0,13	0,00	0,00	0,00	51,82	0,6
J-EKL össz	51,26	50,56	70,47	127,63	67,27	87,87	62,66	33,89	12,92	9,10	7,26	580,89	8,3
NNY	0,00	21,22	48,77	59,92	30,73	13,74	0,84	0,45	0,00	0,00	0,00	175,67	3,5
HNY	53,63	85,32	67,42	137,07	59,55	55,59	21,15	5,99	0,00	0,00	0,00	485,72	8,7
NY össz	53,63	106,54	116,19	196,99	90,28	69,33	21,99	6,44	0,00	0,00	0,00	661,39	12,2
Füz	0,41	30,50	112,10	148,30	95,25	173,70	48,53	5,42	0,00	0,00	0,00	614,21	9,5
Éger	0,58	79,71	317,32	588,11	259,52	309,20	209,64	133,66	39,00	0,00	0,00	1936,74	20,3
Hárs	0,00	10,06	3,86	5,05	19,05	3,82	3,14	15,03	0,00	1,08	0,67	61,76	1,0
ELL	15,17	30,87	32,23	30,16	23,03	11,84	31,10	1,39	0,00	0,00	0,00	175,79	1,9
Füz-ELL ö	16,16	151,14	465,51	771,62	396,85	498,56	292,41	155,50	39,00	1,08	0,67	2788,50	32,5
EF	1,29	1,10	99,39	130,59	115,58	174,72	44,21	20,44	0,00	0,00	0,15	587,47	6,8
FF	0,00	0,00	9,69	20,21	6,57	4,69	0,00	0,23	0,00	0,28	0,00	41,67	0,7
LF	0,00	0,00	0,00	4,22	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,38	0,1
VF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,74	0,0
EGYF	0,00	0,00	0,00	0,02	1,07	9,08	10,22	0,00	0,00	0,00	0,00	20,39	0,4
F össz	1,29	1,10	109,08	155,04	124,12	188,49	54,43	20,67	0,00	0,28	0,15	654,65	7,8
Összes	250,70	572,55	1233,12	1634,09	958,29	1127,23	564,39	419,27	170,61	163,83	169,68	7263,76	100